

ZPRÁVA O HOSPODAŘENÍ A O ČINNOSTI PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE ZA ROK 2008

HVĚZDÁRNA VALAŠSKÉ MEZIŘÍČÍ, příspěvková organizace

Adresa organizace:	Hvězdárna Valašské Meziříčí, p.o. Vsetínská 78 757 01 Valašské Meziříčí
Ředitel organizace:	Ing. Libor Lenža
Zprávu vypracoval(a): Telefon:	Ing. Libor Lenža, ředitel Ladislava Orlová, ekonomka František Martinek, zástupce ředitele 571 611 928
Razítko organizace a podpis ředitele:	
Datum zpracování:	Datum: 30. ledna 2009

Obsah:

A. Část textová.....	3
Úvod.....	3
I. Ekonomická část.....	3
1. Vyhodnocení závazně stanovených ukazatelů.....	3
2. Přehled o plnění rozpočtu nákladů a výnosů hlavní činnosti.....	3
1. Plnění rozpočtu nákladů hlavní činnosti.....	3
2. Plnění rozpočtu výnosů hlavní činnosti.....	5
3. Použití dohadných účtů aktivních a pasivních 38x.....	6
3. Vyhodnocení doplňkové činnosti.....	6
4. Vyhodnocení dosaženého výsledku hospodaření za rok 2008 za hlavní a doplňkovou činnost.....	7
5. Rozbor zaměstnanosti a mzdových nákladů.....	7
6. Vyhodnocení provedených oprav - tab. č. 6.....	8
7. Hospodaření s prostředky jednotlivých fondů organizace – tab.7-11.....	8
8. Stav bankovních účtů – tab.12.....	9
9. Stav pohledávek – tab.13.....	9
10. Stav závazků a jejich finanční krytí – tab.14.....	9
11. Stav nedokončeného dlouhodobého majetku.....	10
12. Stav zásob.....	10
13. Vykazovaná skutečnost na vybraných účtech skupiny 54x.....	10
14. Přehled investičních záměrů, investičních požadavků.....	10
15. Přehled o pohybu dlouhodobého majetku organizace – tab.18,19.....	10
16. Vyhodnocení projektů (EU) – tab.16.....	10
17. Přehled o provedených kontrolách v organizaci a jejich výsledky.....	11
18. Další informace a přílohy dle vlastního uvážení.....	11
II. Odborná část dle požadavků příslušných odborů.....	12
1. Sbírky.....	12
2. Knihovní fond a ediční činnost.....	12
1.1 Vědeckovýzkumná činnost.....	15
3. Metodická a edukační činnost.....	17
4. Kulturně – výchovná činnost.....	20
5. Rozvojové aktivity.....	26
Provozní část.....	28
6. Řídící a kontrolní činnost.....	28
7. Provoz a údržba.....	28
8. Výpočetní technika.....	30
B. Část tabulková.....	31
C. Výkazy k řádné účetní závěrce – Výkaz zisku a ztráty, Rozvaha, Příloha účetní závěrky v Kč.....	32

A. Část textová

Úvod

Hvězdárna Valašské Meziříčí, p. o. patří mezi významné kulturní a vzdělávací instituce Valašska. Svoji činností je známa nejen v České republice, ale i v zahraničí. **Hlavním posláním Hvězdárny Valašské Meziříčí** je vzdělávat a seznamovat širokou veřejnost s vědeckými poznatky z oblasti astronomie, kosmonautiky, meteorologie a věd příbuzných nejrůznějšími metodami a způsoby. Jedná se především o přednášky, večerní pořady u dalekohledu, doplňkovou výuku pro školy, astronomické kroužky, semináře, výstavy apod. Zásadní důraz je kladen na školní a mimoškolní vzdělávání mládeže i celoživotní vzdělávání dospělých.

Se vzdělávací činností úzce souvisí **činnost odborná**, především v oboru pozorování Slunce (celkové snímky Slunce, detaily ve sluneční fotosféře, pozorování sluneční chromosféry a slunečních protuberancí). V oboru zákrytů hvězd tělesy Sluneční soustavy spolupracujeme s některými českými a slovenskými hvězdárnami, a také se zpracovatelským centrem ES/IOTA (European Section/International Occultation Timing Association – Evropská sekce mezinárodní zákrytové a časové asociace) v Hannoveru, SRN. Významných úspěchů je v posledních letech dosahováno při sledování vybraných proměnných hvězd. Rozvíjí se také pozorovatelská činnost v oboru meziplanetární hmoty (komety, meteorické roje).

Organizace sídlí v areálu Hvězdárny Valašské Meziříčí a spravuje celkem 6 budov, z toho jsou 2 hvězdárny a jeden historický objekt Ballnerovy hvězdárny z roku 1929. Hlavní budova hvězdárny a Ballnerova hvězdárna jsou památkově chráněné objekty.

V roce 2008 pracovalo na Hvězdárně Valašské Meziříčí 17 pracovníků, z toho pět zaměstnanců na zkrácený úvazek. Jedna pracovnice byla na mateřské dovolené. V průběhu roku došlo k částečné obměně odborných pracovníků.

Celkový počet zaměstnanců (přepočtený stav) činil 11,23 (včetně jedné pracovnice na mateřské dovolené).

I. Ekonomická část

1. Vyhodnocení závazně stanovených ukazatelů

Na rok 2008 byl naší organizaci schválen rozpočet ve výši 3 870 000,- Kč. Po úpravách rozpočtu v průběhu roku nám byl k 31.12.2008 schválen upravený rozpočet ve výši 3 925 000,00 Kč. Na platy zaměstnanců zůstala nezměněná částka rozpočtu ve výši 2 440 000,- Kč, OON nám byly zvýšeny z původních 40 000,- Kč na 110 000,- Kč. Tuto částku jsme navyšovali především z důvodu realizace projektu INTERREG IIIA Astronomie pro všechny, který se uskutečnil v I.pololetí roku 2008. Účelová dotace na OON vyplacená v rámci tohoto projektu byla stanovena ve výši 70 000,- Kč.

Na platy zaměstnanců jsme z celkové rozpočtované částky 2 440 000,- Kč vyčerpali 2 368 634,00 Kč, OON jsme vyčerpali v plné výši 110 000,- Kč, z toho na projekt Astronomie pro všechny byla vyplacena částka 67 600,- Kč.

V letošním roce jsme také obdrželi platbu za projekt INTERREG IIIA Pod společnou oblohou, který se uskutečnil v roce 2007, ve výši 190 524,- Kč. Platbu za projekt Astronomie pro všechny, který proběhl v roce 2008, jsme obdrželi v částce 210 579,- Kč.

2. Přehled o plnění rozpočtu nákladů a výnosů hlavní činnosti

1. Plnění rozpočtu nákladů hlavní činnosti

Celková výše rozpočtu na nákladových účtech nám byla k 31.12.2008 schválena ve výši 4 693 103,- Kč, vyčerpáno bylo celkem 4 604 597,- Kč. Náklady na rok 2008 byly tedy čerpány z 98,11%.

Uvádíme stručný přehled čerpání finančních prostředků na nákladových účtech:

Účet 501 – spotřeba materiálu – celková výše plánovaných prostředků pro tento účet byla 276 200,00 Kč, vyčerpáno bylo 287 851,70 Kč. Nejvýznamnější položkou je nákup DDHM – částka 118 317,50, dále je zde čerpání v souvislosti s projektem Astronomie pro všechny – částka 10 599,06 Kč, na nákup odborné literatury jsme v letošním roce vynaložili méně prostředků jako loni – částka 4 758,00 Kč, 2 000,- Kč jsme obdrželi jako sponzorský dar určený přímo na nákup odborné literatury. Zakoupili jsme pomůcky pro fyzikální pokusy – čerpaná částka 24 980,50Kč, z toho 15 000,00 Kč jsme také obdrželi jako sponzorský dar určený na nákup těchto pomůcek. Částka čerpaná v roce 2008 na AT 2008 byla ve výši 36 179,03 Kč, na odpovídajícím výnosovém účtu 602 je částka určená na zaplacení těchto nákladů.

Účet 502 – spotřeba energie – celkový rozpočet pro tento účet na rok 2008 byl 179 200,- Kč, vyčerpáno bylo celkem 213 875,93Kč, z toho :

- elektřina – hlavní činnost vyčerpáno 57 422,- Kč, doplňková činnost – vyčerpáno 7 680,- Kč
- plyn – v rámci hl. činnosti vyčerpáno 117 965,93Kč, doplňková činnost – 15 140,- Kč
- voda – hlavní činnost – vyčerpáno 15 116,- Kč, doplňková činnost – vyčerpáno 552,- Kč .

Energie účtujeme zálohově, elektřinu čtvrtletně, plyn a vodu měsíčně. Jednou za rok je vyúčtování zálohových plateb. Navýšení je způsobeno prostým nárůstem cen paliv a energií.

Účet 504 – prodané zboží – rozpočet pro tento účet na rok 2008 byl 40 000,- Kč, čerpání na nákup populárně-odborné literatury na prodej je 36 739,37 Kč.

Účet 511 – opravy a údržba – rozpočtovaná částka ve schváleném rozpočtu pro tento účet byla 21 000,- Kč, částka v upraveném rozpočtu byla stanovena na 137 000,- Kč. Z toho oprava služebního vozidla stála 4 546,- Kč, oprava střechy na PTO 33 150,- Kč, oprava podlahy v ubytovně hvězdárny stála 22 500,- Kč, oprava pilířů u vjezdu – 21 541,- Kč. Na opravu EZS jsme si převedli finanční prostředky z FRM v částce 39 913,- Kč. Všechny tyto opravy jsme každý rok odkládali na příhodnější dobu z hlediska financí a dodavatelských kapacit, letos se nám je podařilo uskutečnit, protože jsme obdrželi 2 platby za projekty Interreg IIIA a dohodli se s dodavateli. Oprava EZS byla oprava havarijního stavu a žádali jsme na ni převedení prostředků z Investičního fondu. Celková částka čerpaná na účtu oprav a údržby za rok 2008 byla 128 777,- Kč.

Účet 512 – cestovné – původní rozpočet pro tento účet byl 10 000,- Kč, po úpravách rozpočtu byla rozpočtovaná částka 20 000,- Kč. Celkové čerpání pro účet cestovného za rok 2008 bylo 20 717,00 Kč, z toho pro projekt Astronomie pro všechny se vyčerpalo 5 291,- Kč, zaměstnanci vyčerpali na cestovném 4 982,- Kč a ostatní, což byli většinou přednášející na odborných seminářích, částku 10 444,00 Kč.

Účet 518 – ostatní služby – ve schváleném rozpočtu byla pro tento účet určena částka 219 000,- Kč , po úpravách rozpočtu nám byla schválena částka ve výši 389 103,- Kč. Celkově vyčerpané prostředky zaúčtované na účtu 518 byly ve výši 359 479,40 Kč, z toho např.:

tisk letáčků –	12 923,- Kč
ostraha	7 140,- Kč
poplatky za internet	42 233,10 Kč
stravování zaměstnanců	43 500,- Kč
služby v souvislosti s projektem Astronomie pro všechny	117 918,00 Kč
program DDNM – zabezpečení e-mailů –	29 105,50Kč.

Účet 521 – mzdové náklady – schválený rozpočet na mzdy byl stanoven v celkové výši 2 480 000,- Kč, z toho bylo rozpočtováno 2 440 000,- Kč na platy a 40 000,- Kč na OON. Po úpravách rozpočtu byl celkový limit na mzdy stanoven ve výši 2 550 000,- Kč , z toho zůstala nezměněná částka na platy zaměstnanců 2 440 000,- Kč a limit OON byl zvýšen na 110 000,- Kč. Částka OON nám byla navýšena v souvislosti s projektem Astronomie pro všechny – účelově na tento projekt byla rozpočtována částka 70 000,- Kč, vyčerpáno bylo 67 600,- Kč. Z limitu OON na rok 2008 ve výši

110 000,- Kč byla vyčerpána celá částka. Na platy zaměstnanců bylo vyplaceno z rozpočtované částky 2 440 000,- Kč celkem 2 368 634,- Kč, nevyčerpaná částka 71 366,- Kč.

upravený rozpočet na mzdy na rok 2008 celkem –	2 550 000,- Kč
z toho rozpočet na OON na rok 2008 celkem –	110 000,- Kč
z toho účelově na projekt APV -	70 000,- Kč
čerpání prostředků na platy za rok 2008 –	2 368 634,- Kč
čerpání OON za rok 2008 -	110 000,- Kč
z toho účelově na projekt APV –	67 600,- Kč

Účet 524 – zákonné sociální pojištění - celková rozpočtovaná částka pro tento účet je 854 000,- Kč . Na sociálním pojištění za organizaci bylo celkem vyplaceno v tomto roce 615 850,- Kč , na zdravotní pojištění za organizaci bylo zaúčtováno 213 169,-. Celkem bylo zaúčtováno 829 019,- Kč , což odpovídá vyplaceným mzdám.

Účet 527 – zákonné sociální náklady – zúčtovaný příspěvek na základní příděl FKSP, v roce 2008 byla na tento účet zaúčtována částka 47 373,- Kč, což odpovídá vyplaceným prostředkům na mzdy.

Účet 549 – jiné ostatní náklady – rozpočet na rok 2008 pro účet 549 je 42 600,- Kč, čerpáno bylo celkem 44 302,10Kč. Jednotlivá čerpání na tomto účtě tvoří především:

Bankovní poplatky -	10 984,- Kč
Pojištění budov, sl. auta	24 654,- Kč
Pojištění odpovědnosti za nemoci z p.	6 664,- Kč

Účet 551 – odpisy – v rozpočtu na rok 2008 byly odpisy NIM a HIM rozpočtovány ve výši 156 000,- Kč, čerpány byly ve výši 156 011,- Kč.

Plánovaná výše nákladů pro rok 2008 –	4 693 103,00 Kč
Čerpání nákladů za rok 2008 –	4 604 597,00 Kč
z toho náklady na projekt Astronomie pro všechny –	287 036,23 Kč
z toho náklady na DČ –	23 372,00 Kč

2. Plnění rozpočtu výnosů hlavní činnosti

Rozpočet výnosů na rok 2008 nám byl schválen ve výši 4 693 103,- Kč. Celkem bylo zaúčtováno na výnosových účtech 4 800 730,33 Kč, což je 102,29 % rozpočtovaných prostředků.

Účet 602 – tržby z prodeje služeb – rozpočet pro tento účet byl schválen ve výši 223 000,- Kč, zaúčtováno je celkem 223 863,- Kč. Jednotlivé položky na tomto účtu jsou především :

nájemné v PTO –	62 778,00 Kč - DČ
kurzovné –	2 200,00 Kč
konferenční poplatky –	5 200,00 Kč
příjmy a výnosy z AT –	38 250,00 Kč – odpovídající náklady byly zaúčt. na účtu 501 a 518
ubytování –	21 485,00 Kč
vstupné –	93 950,00 Kč – rozpočet na rok 2008 byl 90 000,- Kč

Účet 604 - tržby za prodané zboží – schválený rozpočet na rok 2008 pro tento účet je 73 000,- Kč , celkem bylo zaúčtováno 81 293,- Kč. Částky hlavních položek tohoto účtu:

prodej publikací vydaných HVM -	525,00 Kč
prodej publikací „Okres Vsetín“ -	20 829,00 Kč
zaúčtování DČ	- 21 238,88 Kč
prodej odbor.publ.	- 38 700,12 Kč

Účet 648 – zúčtování fondů – na tomto účtu jsou zaúčtovány částky darů ,které jsme obdrželi na rok 2008 od sponzorů Deza a.s., Cabot a.s. a JUDr. Miroslava Hořínková. Dary byly přeúčtovány přes rezervní fond ú.914 v celkové částce 32 000,- Kč a byly zaúčtovány do provozu na pokrytí nákladů. Další částkou přeúčtovanou do provozu byla částka 39 913,- Kč určená na opravu EZS a přeúčtovaná z investičního fondu ú.916.

Účet 649 – jiné ostatní výnosy – na tomto účtu jsou zaúčtovány především platby a příspěvky organizací na různé akce a semináře, např.

Česká astronomické společnost (ČAS) – organizace soustředění na Astronomickou olympiádu – 16 170,- Kč,

ČAS – příspěvek na organizaci Noci vědců – 37 000,- Kč,

ČAS – spoluúčast na semináři Planeta Země – 5 000,- Kč,

konference Sekce pozorovatelů proměnných hvězd – 5 500,- Kč.

Účet 691 – provozní dotace – schválený rozpočet pro tento účet byl 3 870 000,- Kč, po úpravách rozpočtu zde byla rozpočtována částka 3 935 000,- Kč. Celou provozní dotaci jsme obdrželi od zřizovatele v plné výši.

Platby za projekty *Pod společnou oblohou*, který proběhl v roce 2007, a *Astronomie pro všechny*, který se uskutečnil v I.pololetí roku 2008, nám byly poukázány v roce 2008 v celkové částce 401 103,- Kč, z toho za projekt z roku 2007 jsme obdrželi částku 190 524,- Kč a za projekt z roku 2008 částku 210 579,- Kč. Oba dva projekty byly realizovány v rámci programu INTEREG IIIA a proto byly platby za tyto projekty zaúčtovány s účelovým znakem 95 393 na účet 691.

Plánovaná výše výnosů na rok 2008 –	4 693 103,00 Kč
Výnosy za rok 2008 celkem –	4 800 730,33 Kč
z toho výnosy z DČ –	122 782,44 Kč

3. Použití dohadných účtů aktivních a pasivních 38x

V roce 2008 jsme účtovali přes účet 389 dohadné položky na doučtování energií pro daný rok v celkové výši 7 000,- Kč, z toho 4 000,- Kč elektřina, 2 000,- Kč plyn a 1 000,- Kč voda.

3. Vyhodnocení doplňkové činnosti

Doplňkovou činnost v naší organizaci tvoří pronájem prostor v provozně-technickém objektu, pronájem garáží a příležitostný pronájem, zaúčtujeme zde také např. různé odborné výpočty, prodej odborných publikací a prodej publikací vydaných HVM. Náklady jsou tvořeny především zúčtováním spotřebovaných energií.

Náklady na DČ –	23 372,00 Kč
Výnosy z DČ –	105 370,88 Kč
VH z doplňkové činnosti –	81 998,88 Kč

4. Vyhodnocení dosaženého výsledku hospodaření za rok 2008 za hlavní a doplňkovou činnost

Výsledek hospodaření z hlavní činnosti za rok 2008 je v naší organizaci + 114 134,45 Kč a z doplňkové činnosti + 81 998,88 Kč. Celkový výsledek hospodaření za tento rok je tedy **+ 196 133,33 Kč**. Jeho výše je dána především tím, že jsme obdrželi v letošním roce dvě platby za projekty – projekt *Pod společnou oblohou* z r.2007 a projekt *Astronomie pro všechny* z r. 2008.

Na základě metodického pokynu zřizovatele navrhuje rozdělení výsledku hospodaření za rok 2008 :

- 179 634,33 Kč – přiděl do rezervního fondu
- 16 499,00 Kč – přiděl do fondu odměn

5. Rozbor zaměstnanosti a mzdových nákladů

Schválený rozpočet na mzdy na rok 2008 nám byl stanoven ve výši 2 440 000,- Kč. Celkem jsme vyčerpali na mzdy částku 2 368 634,- Kč. Na OON nám byl schválen rozpočet ve výši 40 000,00 Kč , po úpravě rozpočtu byl mzdový limit na OON stanoven ve výši 110 000,- Kč. Tuto částku jsme v průběhu roku 2008 vyčerpali celou.

Průměrná mzda pro kategorii odborných pracovníků byla rozpočtována na 17 869,- Kč , skutečná průměrná mzda k 31.12.2008 pro tuto kategorii byla 17 959,- Kč. Zvýšení průměrné mzdy bylo zapříčiněno vyšším podílem mimotarifních složek v důsledku práce za chybějící či nemocné pracovníky. Průměrná mzda pro kategorii THP byla stanovena pro rok 2008 částkou 15 807,- Kč, skutečná průměrná mzda za rok 2008 pro tuto kategorii byla 14 446,- Kč.

Průměrná mzda na rok 2008 pro kategorii pracovníků v dělnických profesích byla stanovena na 14 383,- Kč, skutečná průměrná mzda pro tuto kategorii byla 16 003,- Kč. Vyšší průměrná mzda je dána vyšším podílem mimotarifních složek za realizaci technicky náročných oprav a objemu prací v areálu hvězdárny.

V roce 2008 jsme měli téměř po celý rok podstav pracovníků, proto jsme ani nevyčerpali všechny mzdové prostředky na platy zaměstnanců. Pouze v letních měsících jsme zaměstnali kvůli nárůstu prací spojených s opravami dalšího zaměstnance v dělnické profesi na 0,5 úvazku. U pracovníků kategorie THP nám celoročně chyběla zaměstnankyně, která je v současné době na rodičovské dovolené. Přijali jsme za ni v průběhu roku 2 pracovníky na zástup, avšak pouze krátkodobě. U odborných pracovníků máme 2 částečné úvazky, 1 zaměstnankyně odešla v průběhu roku, takže odborné práce jsme řešili krátkodobými úvazky.

Jeden zaměstnanec byl také v průběhu roku dlouhodobě nemocný, měli jsme také několik krátkodobých nemocí.

Schválený rozpočet pro **OON** byl na rok 2008 40 000,- Kč, po úpravě rozpočtu to bylo 110 000,00 Kč. O navýšení limitu OON v průběhu roku jsme především žádali kvůli dohodám vyplaceným v projektu *Astronomie pro všechny* – projekt v rámci Interregu IIIA – na těchto dohodách bylo celkem vyplaceno 67 600,- Kč. Ostatní OON se vztahují hlavně na dohody o provedení práce zúčtované v rámci seminářů Planeta Země a Kosmonautika.

Tarifní platy – rozpočet pro tarifní platy na rok 2008 byl stanoven ve výši 1 920 200,- Kč, vyčerpáno bylo 1 668 580,- Kč – 86,90 %

Osobní ohodnocení – rozpočet pro tuto složku platů byl 113 300,- Kč, vyčerpáno bylo v roce 2008 96 216,- Kč – 84,92 %

Příplatek za vedení – rozpočet na rok 2008 byl pro tento příplatek stanoven na 93 500,- Kč, čerpáno bylo 83 717,- Kč – 89,54 %

Odměny – pro položku odměn byl na rok 2008 rozpočtován limit 70 000,- Kč, vyčerpáno bylo 278 500,- Kč – 397,86 %. Jak již jsem uvedli výše, zvýšení čerpání

mimotarifních složek mzdy bylo dáno nutným zásokem za chybějící pracovníky ostatními pracovníky.

Příplatek za noční práci – rozpočet stanoven na částku 17 000,- Kč, zaúčtováno bylo 6 026,00 Kč – 35,45 %

Příplatek za práci v S a N – rozpočtováno bylo na rok 2008 – 11 000,- Kč, čerpáno bylo v průběhu roku 13 081,- Kč – 118,92 %. Větší počet pozorovacích nocí.

Náhrada mzdy ŘD – rozpočet pro složku náhrady mzdy stanoven na 215 000,- Kč, čerpáno bylo 222 514,- Kč – 103,49 %

K 31.12. 2008 pracovalo v naší organizaci celkem 13 fyzických osob na 11,52 přepočtených osob. Dva odborní pracovníci pracují na částečný úvazek, na 3 měsíce jsme přijali mechanika na úvazek 0,5. Jedna odborná pracovníce ukončila v průběhu roku pracovní poměr, který měla na dobu určitou. Dva další odborné pracovníky jsme zaměstnali krátkodobě s celkovým úvazkem 1,6 – tito zaměstnanci v roce 2009 v naší organizaci nepracují. Jedna zaměstnankyně je na rodičovské dovolené - její zástup se nám podařilo v roce 2008 zajistit pouze krátkodobými pracovními poměry. Tito zaměstnanci už u nás také nepracují.

Nemocnost k 31.12.2008 – 7,34 % - dáno dlouhodobou nemocností jednoho pracovníka a střednědobou nemocností dalšího pracovníka.

6. Vyhodnocení provedených oprav - tab. č. 6

Původně schválený rozpočet na rok 2008 na opravy byl ve výši 21 000,- Kč. V průběhu roku nám byl rozpočet upraven na částku 137 000,- Kč. Vyčerpáno bylo celkem 128 777,- Kč. Jednu opravu – oprava nadstřešení vchodu do jižní budovy – jsme neuskutečnili vůbec (problém s technickým řešením), u ostatních položek plánu oprav nastala u čerpání změna – tyto opravy jsme pořídili za nižší cenu, než jaký byl rozpočet. Z tohoto důvodu jsme také mohli provést opravu osvětlení v kopuli jižní budovy, která v původním plánu nebyla vůbec, změnu jsme žádali až po skončení ostatních akcí. Na opravu EZS, který je součástí budov, jsme žádali o převedení finančních prostředků z IF v částce 39 913,- Kč. Ostatní opravy byly financovány z provozu, prostředky na jejich financování jsme získali vlastní činností – platby za projekty.

Přehled oprav:

Oprava služebního auta	4 546,- Kč
Oprava oplocení – severní část (plot+sokl)	17 000,- Kč
Nátěr střešní krytiny na PTO	16 150,- Kč
Oprava plotových sloupů a hlavic u vjezdu	21 541,- Kč
Oprava podlah v prostorách ubytovny	22 500,- Kč
Oprava osvětlení v jižní budově	7 127,- Kč
Oprava EZS – z investičního fondu	39 913,- Kč

7. Hospodaření s prostředky jednotlivých fondů organizace – tab.7-11

Fond odměn – stav k 1.1.2008 – 1 946,- Kč, v průběhu roku 2008 jsme zde zaúčtovali na základě rozhodnutí zřizovatele přiděl ze zlepšeného výsledku hospodaření za rok 2007 částku 2 400,00 Kč, stav k 31.12.2008 – 4 346,- Kč

Rezervní fond – stav k 1.1.2008 – 261 709,91 Kč, v průběhu roku byly do tohoto fondu zaúčtovány zdroje v celkové výši 42 001,52 Kč – z toho 10 001,52 Kč přiděl ze zlepšeného výsledku hospodaření za rok 2007, dále sponzorské dary v celkové výši 32 000,00 Kč od sponzorů DEZA, CABOT a JUDr. Miroslava Hořínková. Použití finančních prostředků fondu celkem – 33 380,00 Kč – z toho 32 000,00 Kč dary sponzorů do provozu a částka 1 380,- Kč jako odvod do rozpočtu zřizovatele z roku 2007. Konečný stav fondu k 31.12.2008 – 270 331,43 Kč.

Vyšší částku v rezervním fondu bychom chtěli použít se souhlasem zřizovatele na profinancování připravovaných projektů z programů podpory EU v nejbližších letech.

Fond FKSP – počáteční stav fondu k 1.1.2008 – 3 879,05 Kč, přiděl do tohoto fondu byl v průběhu roku pouze ze základního přidělu ve výši 2 % z vyplacených prostředků na platy, částka 47 373,00 Kč , čerpání v celkové výši 44 360,00 Kč , z toho na stravné zaměstnanců 43 500,00 Kč a vstupné bowling 860,00 Kč. Konečný stav fondu FKSP k 31.12.2008 je 6 892,05 Kč.

Investiční fond – stav k 1.1.2008 – 379 813,04 Kč, zdroje tohoto fondu byly v roce 2008 tvořeny pouze z odpisů ve výši 156 011,00 Kč. Podle upraveného rozpočtu jsme žádali o převedení částky na opravu EZS ve výši 39 913,00 Kč. Konečný stav k 31.12.2008 je tedy 495 911,04 Kč.

Relativně vysokou částku v IF akumulujeme na její použití v rámci připravovaných projektů z programů podpory EU investiční povahy (například připravovaný projekt Obloha na dlani a další).

8. Stav bankovních účtů – tab.12

Účet 241 – běžný účet – stav finančních prostředků k 31.12.2008 – 1 009 464,75 Kč
z toho

<i>provozní prostředky -</i>	<i>156 877,40 Kč</i>
<i>prostředky fondu odměn -</i>	<i>4 346,00 Kč</i>
<i>prostředky rezervního fondu -</i>	<i>270 331,43 Kč</i>
<i>prostředky investičního fondu -</i>	<i>495 911,04 Kč</i>
<i>doplňková činnost -</i>	<i>81 998,88 Kč</i>

účet 243 – účet FKSP – stav finančních prostředků k 31.12.2008 – 5 282,05 Kč
rozdíl k fondu FKSP

+ 194,00 Kč – poplatky za vedení účtu za 12/08
+4 176,00 Kč – základní přiděl za 12/08
- 2 760,00 Kč – stravenky 12/08
6 892,05 Kč = stav fondu FKSP k 31.12.2008

9. Stav pohledávek – tab.13

K 31.12.2008 je stav pohledávek v naší organizaci v celkové výši 27 214,30 Kč. Na účtu 311 máme 2 faktury – jedna je pro Tisk Morava na částku 5 130,00 Kč .Jedná se o pohledávku z r. 2006, podnik je v likvidaci a byla nám přislíbena úhrada. Druhá faktura je pro VAS VM na částku 4 844,30 Kč, byla uhrazena v roce 2009.

Na účtu 314 – máme zaúčtovánu zálohu na elektřinu na další období ve výši 15 240,00 Kč.

Na účtu 335 – Pohledávky za zaměstnanci je zaúčtována záloha na nákup elektrosoučástek ve výši 2 000,00 Kč. Záloha byla vyúčtována v 1/2009.

10. Stav závazků a jejich finanční krytí – tab.14

Na účtu 321 je k 31.12. zaúčtována částka v celkové výši 15 823,43 Kč. Jedná se o faktury, které mají splatnost v 1 /2009 – částka 5 950,00 Kč –Vahal, připojení Wifi, částka 7 493,43 Kč pro firmu Gordic-aktualizace programů, částka 595,00 Kč – Strážobjekt a částka 1 785,00 Kč – J. Koňářik-bezpečnost práce. Prostředky zaúčtované na následujících účtech se vztahují k výplatě mezd za 12/2008, která byla zaúčtována v prosinci 2008 a vyplacená v 1/2009 – účet 331 – částka 86 059,00 Kč výplata mezd,

účet 336 – částka 98 253,00 Kč soc.a zdr. pojištění,

účet 342 – částka 17 125,00 Kč daň z mezd a

účet 379 – částka 86 832, Kč výplata mezd.

Žádný z evidovaných závazků není po lhůtě splatnosti. Celková výše závazků naší organizace k 31.12.2008 je 304 092,43 Kč.

11. Stav nedokončeného dlouhodobého majetku

Na těchto účtech jsme v roce 2008 neúčtovali.

12. Stav zásob

Účet 112 – stav zásob – k 31.12.2008	63 836,60 Kč
112/1 – materiál pro dílny	30 516,15 Kč
112/2 – materiál elektro	13 624,69 Kč
112/3 – materiál foto a chem.	2 229,93 Kč
112/4 – kancelářské potřeby	16 703,43 Kč
112/5 – nafta pro služební auto	762,40 Kč

účet 132 – **zboží na skladě** – celková hodnota k 31.12.2008 je 835 105,42 Kč .Na těchto účtech účtujeme o publikacích na prodej. Nejvyšší částkou je částka za publikaci „Okres Vsetín“ – 719 320,00 Kč. V roce 2008 jsme prodali této publikace 40 ks v hodnotě 19 600,00 Kč. Ostatní publikace a zboží se prodává průběžně.

13. Vykazovaná skutečnost na vybraných účtech skupiny 54x

Na účtu 542 – Ostatní pokuty a penále máme zaúčtovánu částku 1 380,00 Kč. Jedná se o částku honoráře pro přednášejícího z roku 2007, kterou jsme museli vrátit do rozpočtu zřizovatele.

14. Přehled investičních záměrů, investičních požadavků

V roce 2008 jsme neuskutečnili žádnou investiční akci.

15. Přehled o pohybu dlouhodobého majetku organizace – tab.18,19

V průběhu roku 2008 jsme pořídili dlouhodobý majetek v celkové výši 147 423,00 Kč. Jako nehmotný dlouhodobý majetek jsme pořídili programy k zabezpečení e-mailů v hodnotě 29 105,50 Kč. Nově zařazený hmotný majetek tvoří především drobný hmotný majetek – jedná se např. o PC, nové monitory , připojení Wifi, kancelářské židle. Tento drobný hmotný majetek byl pořízen v celkové ceně 118 317,50 Kč. Hmotný dlouhodobý majetek byl vyřazen v průběhu roku v celkové výši 449 117,79 Kč v souladu s metodickým pokynem zřizovatele.

Přehled příjmů z pronájmů za rok 2008 uvádíme v příložené tabulce. Máme příjmy za pronájem garáží a místností v provozně – technickém objektu hvězdárny. Celkové příjmy za pronájem dosahovaly v roce 2008 výše 62 778,00 Kč.

Počet nemovitostí k 31.12.2008 - 6

16. Vyhodnocení projektů (EU) – tab.16

V roce 2008 jsme uskutečnili projekt v rámci programu podpory INTERREG IIIA , který se jmenoval *Astronomie pro všechny*. Byl to v pořadí již čtvrtý projekt uskutečněný v naší organizaci od roku 2006. Tento projekt byl zaměřen na vzdělávání, nové skupiny návštěvníků a propagaci astronomie mezi nimi. Formou konferencí a workshopů byla dále posilována přeshraniční spolupráce. Byly vydány různé metodické materiály a sborníky, uskutečnila se panelová výstava. Celkové náklady na tento projekt činily 287 036,23 Kč. Podíl EU na těchto nákladech byl 210 579,00 Kč. Tuto částku jsme obdrželi ještě na konci roku 2008. Podíl naší hvězdárny na nákladech pro projekt Astronomie pro všechny byl 76 457,23 Kč.

V tabulce pro vyhodnocení projektů je započítán ještě projekt z roku 2007 *Pod společnou oblohou*, který nám byl proplacen z EU až v letošním roce, a to částkou 190 524,00 Kč.

17. Přehled o provedených kontrolách v organizaci a jejich výsledky

Na Hvězdárně Valašské Meziříčí proběhly v roce 2008 dvě kontroly. Dohlídka KUZL nad nakládáním s majetkem ve vlastnictví kraje, vnitřní směrnice v souladu se Zřizovací listinou se uskutečnila 26.5.2008. Byl nám zaslán zápis o provedení dohlídky. Další kontrola byla z VZP Územní pracoviště Vsetín na placení pojistného a dodržování povinností plátce pojistného. Při této kontrole nebyly zjištěny závady.

18. Další informace a přílohy dle vlastního uvážení

II. Odborná část dle požadavků příslušných odborů

1. Sbírky

Organizace nespravuje žádné sbírky.

2. Knihovní fond a ediční činnost

2.1. akvize,

V roce 2008 byl knihovní fond Hvězdárny Valašské Meziříčí obohacen nákupem 18 nových knih. Další přírůstek tvoří časopisy, sborníky a sylaby.

Celkový přírůstek v roce 2008: 32 publikací.

2.2. evidence,

Knihovní fond je evidován jednak v přírůstkové knize a dále pak v knihovní databázi BookCat2000. Evidence v databázi je prováděna na základě mezinárodního desetinného třídění.

Stav databáze k 31. 12. 2008: 6 802 publikací.

2.3. inventarizace,

V roce 2008 bylo inventarizováno 5 % knihovního fondu.

2.4. využívání knihovny – pohyb fondu

Fond knihovny využívají především zaměstnanci hvězdárny, badatelé a studenti základních a středních škol. Dále je fond využívám při práci v astronomických kroužcích a v rámci astronomického tábora.

Výpůjčky jsou realizovány výhradně prezenčně.

	uživatelé			
	zaměstnanci (počet záznamů)	badatelé (počet záznamů)	studenti (počet záznamů)	kroužky, tábor (počet záznamů)
knihy	153	20	11	55
časopisy, CD, DVD	99	15	19	64
Celkem (pohyb dle uživatelů)	252	35	30	119
Celkový počet pohybu	436			

2.5. vlastní publikační činnost

V důsledku omezených finančních prostředků byla publikační činnost Hvězdárny Valašské Meziříčí omezena na minimum. Větší pozornost byla věnována propagaci akcí, pořádaných pro širokou veřejnost, prostřednictvím vlastních propagačních materiálů, a také ve spolupráci se sdělovacími prostředky. Bylo realizováno například:

- vydávání měsíčního programového letáčku v průměrném nákladu 300 kusů; kromě upoutávek na akce hvězdárny letáček obsahuje překlady článků, uveřejňovaných na zahraničních internetových stránkách. Od června 2008 byl tisk letáčku zadán firmě NWT Computer, s. r. o.
- již více než desetiletou tradici má vydávání sborníků se stručným obsahem přednášek, které zazněly na víkendových seminářích, o které mají účastníci seminářů velký zájem

- základní informace včetně návodů pro pozorovatele zákrytů hvězd tělesy Sluneční soustavy a pro pozorovatele Slunce obsahují tzv. Bulletin, vydávané zpravidla jednou ročně
- na internetových stránkách Hvězdárny Valašské Meziříčí jsou od počátku roku 2008 uveřejňovány české překlady tiskových zpráv Evropské jižní observatoře (ESO – European Southern Observatory), jejímž členem je Česká republika od roku 2007. Překlady tiskových zpráv zajišťují Tomáš Mohler a Jiří Srba. Tyto tiskové zprávy jsou dále prezentovány na webu České astronomické společnosti, a především na české verzi internetových stránek Evropské jižní observatoře: <http://www.eso-cz.cz/>.
- Společnost pro meziplanetární hmotu, o. s. při České astronomické společnosti vydává pro své členy měsíční Zpravodaj, informující o novinkách ve výzkumu komet a meteorických rojů. Na přípravě Zpravodaje se podílí rovněž Jiří Srba, pracovník Hvězdárny Valašské Meziříčí.
- Jiří Srba a Ladislav Šmelcer se podílejí na zpracování některých kapitol Hvězdářské ročenky na následující kalendářní rok
- Ladislav Šmelcer pracuje jako šéfredaktor časopisu Perseus, který vydává Sekce proměnných hvězd a exoplanet České astronomické společnosti

2.5.1. vydané publikace, periodika,

Vzhledem k finančním možnostem nebyla v roce 2008 vydána žádná publikace. Pokračoval prodej dříve vydané knihy **Okres Vsetín – Rožnovsko, Valašskomeziříčsko, Vsetínsko** (2002). V roce 2008 bylo prodáno 40 kusů. V současnosti máme skladem necelých 1 500 ks publikace (plus 600 ks, které má u nás uloženo Město Valašské Meziříčí, jejichž prodejem jsme pověřeni). Publikaci prodáváme i nadále.

V rámci projektu „**Astronomie pro všechny**“ byl vydán v nákladu 150 kusů **sborník referátů**, který obsahuje vybrané nejzajímavější přednášky, jež zazněly na jednotlivých akcích a další podklady. Náklady na přípravu a tisk sborníku byly hrazeny v rámci projektu.

Programový letáček Hvězdárny Valašské Meziříčí – vydáván již od roku 1976, v současné době v průměrném nákladu 300 ks měsíčně. Formát A4 složený na třetiny, oboustranný tisk. Od června 2008 vychází v barevném provedení. Tisk letáčku zajišťuje firma NWT Computer, s. r. o., která se na jeho vydávání finančně spolupodílí.

Bulletin pro pozorovatele Slunce – účelově vydávaná publikace, určená především aktivním pozorovatelům v síti pozorovatelů Slunce v České a Slovenské republice a v Polsku. Tento metodický, statistický a informační bulletin je vydáván zpravidla jednou ročně v počtu do 20 ks. V roce 2008 nebylo vydáno žádné číslo bulletinu.

Bulletin pro pozorovatele zákrytů – účelově vydávaná publikace, určená především aktivním pozorovatelům v síti pozorovatelů zákrytů v České a Slovenské republice. Tento metodický, statistický a informační bulletin je vydáván v počtu maximálně 50 ks. V roce 2008 bylo vydáno jedno číslo tohoto periodika, obsahující především nově redukováná a publikovaná pozorování (v ILOC) spolupracujících stanic v České a Slovenské republice do roku 2006 (ISBN 80-86298-19-1).

Zpravodaj Valašské astronomické společnosti – členský Zpravodaj, určený primárně členům Valašské astronomické společnosti (VAS), občanského sdružení, působícího při hvězdárně, je vydáván zpravidla jednou ročně. V květnu 2008 byl vydán Zpravodaj č. 10.

Valašská astronomická společnost, o. s. při Hvězdárně Valašské Meziříčí vydala v roce 2008 čtyři čísla elektronického internetového zpravodaje s názvem „**GLIESE**“, který se věnuje především problematice objevování planet mimo naši Sluneční soustavu. Do zpravodaje přispívají svými články rovněž pracovníci Hvězdárny Valašské Meziříčí. Hvězdárna se také podílí na přípravě a sazbě zpravodaje.

Sborníky ze seminářů – už od roku 1996 pravidelně vydáváme ke každému organizovanému semináři sborník referátů a přednášek. Tento typ publikací se nám velmi osvědčil a je návštěvníky velmi vítán (mnohdy sborníky rozesíláme i těm, kteří se nemohou semináře zúčastnit a dodatečně si o sborník napíší). Náklad do 80 kusů. V roce 2008 byl vydán sborník referátů z kosmonautického semináře, pořádaného koncem listopadu. Tisk sborníku částečně sponzorovala společnost NWT Computer, s. r. o.

2.5.2. prodej a skladování,

Hvězdárna Valašské Meziříčí postupně doprodává vlastní publikace, vydané před několika lety, a dále prodává publikace, zakoupené od jiných vydavatelů. V roce 2008 bylo pro zájemce k dispozici 47 titulů (knihy, časopisy, mapy oblohy, mapa Měsíce, pohlednice, samolepky, omalovánky, plakáty, záložky, sluneční filtry apod.).

Uvedené publikace si mohli návštěvníci zakoupit přímo na hvězdárně nebo objednat jejich zaslání poštou. Publikace dodáváme také jiným odběratelům k dalšímu prodeji.

V uplynulém roce jsme prodali zboží v následujícím finančním objemu:

- publikace vyrobené hvězdárnou v úhrnné ceně 525,- Kč
- publikace vyrobené hvězdárnou – publikace Okres Vsetín v úhrnné ceně 20 829,- Kč
- ostatní publikace (včetně map, pohlednic apod.) v úhrnné ceně 59 939,- Kč

2.5.3. odborné články,

V časopise **ABC** (časopise generace XXI. století) byly publikovány krátké aktuality o novinkách ve výzkumu Sluneční soustavy a výzkumu vesmíru. Informace byly doplněny zajímavými obrázky či fotografiemi. V roce 2008 v časopise publikoval F. Martinek celkem 43 příspěvků. J. Srba přispěl do časopisu článkem ke 100. výročí pádu Tunguzkého meteoritu.

Pokračovala rovněž spolupráce při publikování článků v novém časopise **SVĚT**, jehož první číslo vyšlo v prosinci 2006. Krátké aktuality a rozsáhlejší články o výzkumu Sluneční soustavy velkými dalekohledy i pomocí kosmických sond a zajímavosti z výzkumu vesmíru připravoval F. Martinek. V roce 2008 bylo publikováno 41 aktualit a 11 obsáhlejších článků.

2.5.4. texty v publikacích vydaných jinými subjekty

Pracovník Hvězdárny Valašské Meziříčí L. Šmelcer se podílel na zpracování kapitoly B10 (Proměnné hvězdy) pro Hvězdářskou ročenku na rok 2009, kterou každoročně vydává Hvězdárna a planetárium hl. m. Prahy v nákladu kolem 2 000 výtisků ve spolupráci s Astronomickým ústavem AV ČR. J. Srba se podílel na kontrole podkladů o kometách a meteorických rojích, publikovaných ve Hvězdářské ročence 2009.

Pozorovatelská data, získaná při pozorování **proměnných hvězd** pracovníkem Hvězdárny Valašské Meziříčí L. Šmelcerem, byla citována v českých i zahraničních odborných časopisech.

Publikované výsledky v odborné literatuře a na zahraničních seminářích v roce 2008:

B.R.N.O. Times of minima

Autoři: L.Brát, L.Šmelcer, H.Kučáková, R.Ehrenberger, R.Kocián
Publikace: OEJV – ISSN 1801-5964
Datum: 11/2008

Outburst aktivity of symbiotic systém AG Dra

Autoři: Emil Kundra, Ladislav Hric, Rudolf Gális, Ladislav Šmelcer, Takashi Iijima, Roberto Viotti
Publikace: Conferens Symbiotic stars, Ukraina
Datum: 06/2008

Rapid apsidal motion in eccentric eclipsing binaries: OX Cassiopeia, PV Cassiopeia, and CO Lacertae

Autoři: Švaříček, P.; Wolf, M.; Claret, A.; Kotková, L.; Brát, L.; Šmelcer, L.; Zejda, M.
Publikace: Astronomy and Astrophysics, Volume 477, Issue 2, January II 2008, pp.615-620 (A&A Homepage)
Datum: 01/2008

2.5.5 medializace instituce

Velká pozornost byla věnována propagaci akcí, pořádaných pro širokou veřejnost, prostřednictvím vlastních propagačních materiálů, a také ve spolupráci se sdělovacími prostředky. Propagace akcí za úplaty byla prováděna v minimálním rozsahu (jednalo se například o tisk a vylepení plakátu k přednášce „**Starověký Egypt a království kuše**“, k letním večerním **programům u dalekohledu** a k celoevropské akci „**Evropská noc vědců**“).

Propagace akcí byla realizována například:

- vydáváním měsíčního programového letáčku v průměrném nákladu 300 kusů; kromě upoutávek na akce hvězdárny obsahuje překlady článků, uveřejňovaných na zahraničních internetových stránkách. Od června 2008 byl tisk letáčku zadán firmě NWT Computer, s. r. o.
- vzhledem k rozšiřování internetu využívá Hvězdárna Valašské Meziříčí k propagaci činnosti své vlastní webové stránky, na nichž najdou zájemci komplexní informace. Kromě toho vkládáme informace o akcích na hvězdárně na informační servery <http://zlin.cz/>, <http://www.infocesko.cz/>, <http://www.astro.cz/>, <http://www.akce-cr.cz/>, <http://www.akcevcescu.cz/>, <http://www.365dni.cz> apod. Další internetové servery i klasická média (denní tisk, rádia) pravidelně informují o akcích na Hvězdárně Valašské Meziříčí na základě našich podkladů a propagačních materiálů.

Internetové stránky Hvězdárny Valašské Meziříčí (www.astrovm.cz) komplexně informují zájemce o činnosti hvězdárny a připravovaných akcích. Informace jsou pravidelně aktualizovány. Na stránkách Hvězdárny Valašské Meziříčí jsou publikovány rovněž informace o odborné činnosti. Za rok 2008 „navštívilo“ internetové stránky hvězdárny **34 339** zájemců o astronomii. Počet lidí, kteří navštěvují naše internetové stránky, rok od roku stoupá – viz následující přehled:

2001:	3 298	2005:	10 662
2002:	6 131	2006:	12 221
2003:	5 833	2007:	16 563
2004:	8 315	2008:	34 339

V květnu 2008 jsme ve spolupráci se společností WebConsult.cz spustili novou verzi webových stránek Hvězdárny Valašské Meziříčí. Díky vyšší technické úrovni stránek a hlavně díky kvalitnímu obsahu, který připravují odborní pracovníci hvězdárny, se zvýšilo hodnocení **Google PageRank na hodnotu 6**. PageRank udává míru důležitosti a kvality obsahu daných stránek. Proto nás toto ohodnocení velice těší. Kvalita webových stránek je jedním z důvodů jejich vysoké návštěvnosti. Více o Google PageRank si můžete přečíst například na stránkách <http://pagerank.yuhu.cz/>.

Informace o akcích a činnosti hvězdárny jsou zasílány do deníků Jalovec, Naše Valašsko, Mladá fronta dnes, Lidové noviny apod., rovněž do zpravodaje „Valašský chemik“, který vydává největší podnik ve Valašském Meziříčí Deza, a. s. Zanedbatelná není ani spolupráce s regionální televizí TV Beskyd. Pozvánky na akce Hvězdárny Valašské Meziříčí vysílají také regionální rádia Apollo, Čas a Orion.

Při propagaci významnějších akcí spolupracujeme s tiskovým mluvčím města Valašské Meziříčí Mgr. Josefem Benešem, který vydává tiskové zprávy pro média.

3. Vědeckovýzkumná činnost

3.1. vlastní odborné aktivity,

A Zákryty hvězd tělesy Sluneční soustavy

Hvězdárna Valašské Meziříčí působila v roce 2008 jako **koordináční centrum pro pozorování zákrytů** hvězd Měsícem; vzhledem k přesunu pozorovatelských aktivit byla rozšířena spolupráce se Zákrytovou sekcí ČAS. Starší naměřené okamžiky zákrytů na pozorovacích stanicích v ČR a SR byly soustředěny, předběžně zpracovávány a na jaře 2008 byly zaslány k dalšímu zpracování do ILOC (International Lunar Occultation Centre) v Tokiu, respektive IOTA/ES (International Occultation Timing Association/European Section) v Hannoveru. Publikována byla veškerá pozorování do roku 2006. Po organizačních změnách na světové respektive evropské úrovni převzala v roce 2008 kompletní

agendu zákrytů IOTA/ES, což sebou přineslo i změnu formátu zasílaných dat. Proto nebyla doposud publikována pozorování z let 2007 a 2008, budou připravena k publikaci na jaře 2009.

V roce 2008 se ve spolupráci s Hvězdárnou Vsetín podařilo napozorovat jeden zákryt hvězdy HIP 53899 planetkou (1878) Hughes. Výsledky pozorování byly publikovány v European Asteroidal Occultation Network (EAON) a IOTA/ES (<http://www.euraster.net/results/2008/index.html#0308-1878>).

B Vizuální a fotografické sledování Slunce

V roce 2008 pokračovalo na Hvězdárně Valašské Meziříčí pravidelné snímkování sluneční fotosféry metodou celkových snímků slunečního disku i metodou snímkování detailů sluneční fotosféry (tj. slunečních skvrn). Bylo pořízeno **136** celkových snímků a ke konci roku 2008 tak bylo pořízeno celkem **10 768** snímků. Dále bylo pořízeno **9** sérií detailních snímků aktivních oblastí a do konce roku 2008 jejich počet dosáhl celkem **2 686** sérií detailních snímků aktivních oblastí na Slunci (malý počet snímků v roce 2008 souvisí s pokračujícím minimem sluneční činnosti). Bohatý fotografický archiv je k dispozici všem zájemcům o další zpracování.

Sledování a fotografování protuberancí bylo přerušeno vzhledem k dlouhodobé opravě fotoaparátu.

Fotografování Slunce na hvězdárně zajišťoval především Tomáš Pečiva. Po celý rok byl pečlivě veden archiv všech záznamů sluneční činnosti, pořízených na hvězdárně.

C CCD fotometrie proměnných hvězd

V roce 2008 bylo k pozorování využito celkem 87 nocí, během kterých bylo realizováno **16 287 měření jasnosti** proměnných hvězd. V programu pozorování zákrytových dvojhvězd bylo naměřeno 185 minim.

Výsledky pozorování byly využity na sepsání vlastních odborných prací (viz kapitola 2.4.5.). Ty jsou pak základem pro další teoretické práce z oblasti astrofyziky proměnných hvězd. Jako zpětná vazba pak funguje studium odborných článků a případná úprava pozorovacího programu.

Nadále probíhá spolupráce s astronomickým ústavem v Ondřejově – pozorování zákrytových hvězd vícenásobných systémů, se změnou apsidálního pohybu a příležitostné pozorovací kampaně zajímavých objektů (rentgenové zdroje, kataklyzmické proměnné hvězdy apod.). Rovněž pokračuje spolupráce se slovenskými kolegy z astronomického ústavu SAV při pozorování hvězd YY Her. V roce 2008 jsme se zúčastnili pozorovací kampaně RS Oph – měření rychlých změn jasnosti související s obnovou akrekčního disku.

Ve dnech 30. 5. až 1. 6. se L. Šmelcer zúčastnil mezinárodní konference v Nové Bošáci na Slovensku, kde přednesl příspěvek o nově V2362 Cyg.

V Peci pod Sněžkou se ve dnech 2. až 10. 8. uskutečnilo praktikum, které bylo zaměřeno na téma měření transformačních koeficientů. Za Hvězdárnu Valašské Meziříčí se zúčastnil L. Šmelcer.

Ve dnech 14. až 17. 11. byla na Hvězdárně Valašské Meziříčí potřetí uspořádána **konference o výzkumu proměnných hvězd**. Jubilejní 40. ročník pravidelné konference o výzkumu proměnných hvězd byl zaměřen na novinky v oboru stelární astrofyziky za poslední rok, úspěchy i neúspěchy našich pozorovatelů a výzkumníků. Konference byla pořádána ve spolupráci se Sekcí pozorovatelů proměnných hvězd (SPPH) České astronomické společnosti (ČAS). Akce se zúčastnilo na 40 zájemců nejen z řad českých, slovenských a polských amatérských pozorovatelů, ale i profesionálních vědeckých pracovníků, podílejících se na výzkumu v této oblasti.

Kromě tradičního semináře se uskutečnila také plenární schůze sekce a program byl zpestřen dvěma slavnostními akty: udělením „Kopalovy přednášky“ ČAS, což je ocenění udělované profesionálním astronomům na vrcholu tvůrčích sil a předáním ceny J. Šilhána „Proměňář roku 2008“.

Nadále probíhá archivace pozorování na webových stránkách sekce pozorovatelů proměnných hvězd při České astronomické společnosti. To umožňuje zpřehlednění všech pozorování při přípravě pozorovacího programu.

Sekce proměnných hvězd a exoplanet České astronomické společnosti vydává časopis **Perseus**, jehož šéfredaktorem je L. Šmelcer (Hvězdárna Valašské Meziříčí). Perseus je v podstatě členský věstník, jehož odběrateli jsou automaticky všichni členové sekce PPH. Vychází 4x ročně. Časopis je tématicky věnován výhradně proměnným hvězdám (zákrytovým i fyzickým) a příbuznému oboru stelární astronomie.

D Meziplanetární hmota (komety, meteory, zákryty hvězd planetkami)

Ve dnech 23. až 31. 8. 2008 se na soukromé meteorologické stanici Milana Čermáka v lokalitě Maruška (Troják, Hostýnské vrchy) uskutečnila experimentální letní pozorovatelská expedice **LEPEX 2008**, kterou organizovala Společnost pro Meziplanetární Hmotu, o. s. (SMPH) ve spolupráci s hvězdárnami ve Valašském Meziříčí a Vsetíně. Cílem expedice bylo sledování aktivity meteorického roje α Aurigidy (AUR) a testování schopností jednotlivých pozorovatelů se zaměřením na sledování výskytu různých typů chyb. Akce se zúčastnilo 9 aktivních pozorovatelů a další 3 hosté. Počasí dovolilo z 8 plánovaných pozorovat v průběhu 5 nocí. Denní program se skládal z odborných prezentací pozorovacího programu, zpracování získaných dat a přípravy dalších pozorovacích aktivit v blízké budoucnosti. Ve výsledných statistikách expedice LEPEX 2008 se ocitlo **1 497 meteorů**, které byly spatřeny v průběhu 4 696 minut pozorování. Výsledky získané v rámci expedice prezentoval organizátor a pozorovatel Pavol Habuda na mezinárodní konferenci IMC (International Meteor Conference), která se v září 2008 konala na Slovensku.

E Meteorologie a klimatologie

Měření automatickou meteorologickou stanicí na Hvězdárně Valašské Meziříčí jsou doplněna o další individuálně naměřené hodnoty (stav počasí, stav půdy, meteorologické jevy apod.). Klimatologická stanice je zařazena do sítě stanic, jejichž naměřené hodnoty jsou využívány i pro účely synoptické, proto se každé ráno odesílá zpráva INTER do ČHMÚ v Ostravě-Porubě.

Dále byly naměřené hodnoty každých 20 minut přenášeny modemem z meteopočítače přes Ostravu do celostátního archivu v Praze-Komořanech, kde slouží k okamžitému vyhodnocení meteorologické situace na území ČR.

V červnu 2008 položili do země pracovníci společnosti METOSERVIS optický kabel k propojení slunečního čidla a meteostanice. Důvodem byly opakované problémy (vyhoření elektroniky) při bouřkách. Optický kabel galvanicky oddělil obě zařízení, čímž eliminoval vznikající problémy.

Na meteorologických měřeních se podíleli někteří pracovníci hvězdárny (především L. Orlová a A. Stromšíková). S povolením ČHMÚ byly informace využity při řešení některých odborných prací studentů středních a vysokých škol. Dále bylo využito pozorovatelské řady (od 1. 1. 1957) na Hvězdárně Valašské Meziříčí pro přednášky (doplněno návštěvou meteorologické budky s přístroji) a publikování na internetových stránkách hvězdárny, na nástěnkách hvězdárny a s povolením ČHMÚ byly některé údaje zveřejňovány v médiích.

3.2. spolupráce s externími badateli,

V oblasti proměnných hvězd spolupracujeme s Astronomickým ústavem AV ČR – program pozorování zákrytových proměnných hvězd s excentrickými drahami, s přítomností třetího tělesa (M. Wolf, P. Zásche). Další spolupráce je s kolegy z Astronomického ústavu SAV – pozorování kataklyzmických a symbiotických hvězd (L. Hric, K. Petřík).

S pracovníky Astronomického ústavu AV ČR, v. v. i. spolupracujeme v oblasti analýzy projevů sluneční aktivity a rozvoje pozorovací techniky pro monitoring projevů aktivity Slunce.

Spolupráce se rozvíjí také v oblasti výzkumu meziplanetární hmoty, kde spolupracujeme především s Dr. P. Habudou ze Slovenska.

3.3. pomoc odborných pracovníků jiným subjektům

Systematická podpora nebyla poskytována, ale nahodilá pomoc v podobě konzultací a poradenství byla realizována především v těchto oblastech:

- pomoc kolegům při obnově hvězdárny v Holešově
- konzultační činnost pro Kraj Vysočina – příprava výstavby vzdělávacího areálu s hvězdárnou
- pomoc kolegům v oblasti přípravy projektů do programů podpory.

4. Metodická a edukační činnost

Vzdělávací činnost patří mezi naši hlavní pracovní náplň. O souboru činností v této oblasti pojednává podrobněji kapitola 5. Kulturně-výchovná činnost.

Kromě níže popsané činnosti jsme se v roce 2008 zabývali i následujícími aktivitami:

- v rámci činnosti Sekce pozorovatelů proměnných hvězd při ČAS – pomoc začínajícím zájemcům o astronomii a pozorování proměnných hvězd formou aktivních webovských stránek a internetového astronomického fóra. Informace o činnosti sekce jsou zveřejňovány v sekčním časopise Perseus, na jehož přípravě se podílíme.
- pomoc školám při Astronomické olympiádě (Česká astronomická společnost);
- naši pracovníci publikují řadu odborných článků na internetu (astro.cz, astrovm.cz aj.);
- metodicky vedeme pozorovatele v síti pozorovatelů Slunce (ČR, SR, Polsko), zpracováváme také statistické přehledy údajů z pozorovací sítě;
- poskytujeme i telefonické konzultace v oblasti meteorologie, optiky apod.

4.1. pomoc studentům SŠ a VŠ (vedení doktorandů)

Díky projektům se na naše pracoviště navázala skupina středoškoláků, kterým naši pracovníci poskytovali různou pomoc, odpovídali na odborné dotazy, umožnili jim účast na pozorováních, mimořádných akcích hvězdárny apod.

Poskytovali jsme pomoc při zpracování SOČ, semestrálních příp. diplomových prací v oblasti meteorologie.

4.2. využití spolupracovníků z řad studentů SŠ a VŠ

S ohledem na nepřítomnost vysoké školy ve městě a zaměření středního školství jiným směrem není navázána spolupráce se studenty SŠ či VŠ.

Koncem roku 2008 se však na nás obrátila s žádostí o spolupráci Společná laboratoř optiky, společné pracoviště Fyzikálního ústavu AV ČR, v.v.i. a Univerzity Palackého v Olomouci s nabídkou na rozsáhlou a hlubší spolupráci v podobě připravovaného bakalářského studia specializace **Přístroje pro astronomii a astrofyziku**.

4.3. spolupráce se školami

Spolupráce se školami tvoří značnou část naší náplně. V poslední době došlo k posunu spolupráce díky zavádění RVP ve školách, které často vedly k tomu, že mnohé dosud probírané učivo bylo z osnov prakticky odstraněno.

Spolupráci se školami realizujeme v několika rovinách:

1. Přednášky a akce v našem zařízení.
2. Výstavy – putovní přímo na školách.
3. Přednášky na školách.
4. Speciální programy (pozorování, tématické přednášky apod.).
5. Umožňujeme (díky projektům z EU) účast zájemců (studenti, pedagogové) na nejrůznějších pořádaných akcích.

V průběhu roku jsme navázali užší spolupráci se Střediskem služeb školám, která vyústila v přípravu kurzů pro učitele a přípravy jejich akreditace na MŠMT.

4.3.1. speciální programy pro školy

Kromě standardních pořadů pro školy, které tvoří značnou část naší nabídky, se díky nedaleké **speciální škole pro sluchově postižené** zaměřujeme na přípravu a realizaci programů právě pro tuto skupinu občanů.

Mezi speciální program můžeme také zařadit programy pro mateřské školy, pojeté netradičně formou kolektivní hry s názvem „**Encyklopedie Země**“, „**Noční obloha**“ a „**Planety kolem nás**“.

Speciálně pro mateřské školy byl připraven „**vesmírný maškarní bál**“. Předškoláci se dostavili na hvězdárnu v kosmických maskách, kde pro ně byl připraven atraktivní program (různé soutěže a dovednosti včetně sladkých odměn), doplněný návštěvou kopule s dalekohledem. V průběhu dopoledne se v areálu hvězdárny vystřídalo 219 dětí v doprovodu svých učitelek.

V souvislosti s rekonstrukcí webových stránek Hvězdárny Valašské Meziříčí byla přepracována nabídka programů pro školy všech stupňů. K jednotlivým pořadům jsou vypracovány metodické listy, které si učitelé mohou stáhnout a vytisknout.

Jako speciální lze označit programy pojmenované jako **experimentárium**. Jedná se o rozšiřující pořady pro výuku nejen pro studenty středních škol. Pořady jsou vhodné jako úvod nebo jako názorné shrnutí probraného učiva optiky či elektromagnetismu. Experiment je základním stavebním kamenem všech přírodních věd. Tvoří významný prvek výuky i motivace studentů. Základní myšlenkou pořadu je pomocí experimentu přiblížit studentům danou problematiku.

Pro studenty středních škol ve Valašském Meziříčí a okolí zajistila Hvězdárna Valašské Meziříčí exkluzivní přednášky s názvem „**50 let české egyptologie**“. Přednášel prof. PhDr. Ladislav Bareš, CSc., vedoucí Českého egyptologického ústavu FF UK v Praze a Káhiře. Celkem se šesti přednášek zúčastnilo úctyhodných 539 osob. Cílem přednášek bylo představit historii Českého (Československého) egyptologického ústavu FF UK v Praze a Káhiře a především práci a výsledky tohoto významného pracoviště.

4.3.2. spolupráce na výstavách – zapojení školní mládeže

Ač naše organizace není zaměřena na výstavnictví, připravujeme každoročně i několik menších **putovních výstav**, které pak rozvážíme po školách Zlínského kraje. Tato aktivita se setkala s velkým zájmem ze strany škol. K jednotlivým výstavám (ale i k jiným tématům) rovněž nabízíme provedení přednášky přímo ve škole.

V I. pololetí 2008 byly školám nabídnuty tyto výstavy: **Kosmický výzkum v každodenním životě**, **Jeden den na oběžné dráze**, **Sputnikem to začalo** a **Energie z biomasy**. V průběhu roku přibýly výstavy na téma „**Drtivé dopady aneb 100 let od Tunguzké katastrofy**“ a „**Evropská jižní observatoř – společná základna evropské astronomie**“. Přednášky byly spojeny především s výstavami, pro které byly připravovány speciální prezentace. Návštěvnost výstav viz. kapitola 5.2.

Prezentace byly voleny tak, aby se daly pružně modifikovat pro různé věkové kategorie studentů od 6. třídy ZŠ až po 4. ročníky středních škol. Často se tak stávalo, že během jednoho dopoledne proběhly na jedné škole až tři přednášky pro různé věkové kategorie.

4.3.3. pravidelné programy

Mezi pravidelné programy, které jsou primárně určeny žákům a studentům škol, patří následující akce: **Astronomické vítání jara**, **Letní astronomický tábor** a **Astronomické loučení s prázdninami**. Všechny akce jsou pořádány jednou ročně a těší se zájmu mládeže.

Jako pravidelný program určený mimo jiné i školám je **beseda u dalekohledu (BUD)**, který pořádáme každý pracovní den ve večerních hodinách (po setmění).

Jiné pravidelné, periodicky se opakující programy speciálně pro školy nepořádáme, avšak v naší nabídce je řada pravidelných programů, které si mohou školy objednat dle svých potřeb a časových možností.

Programy jsou pravidelně obohacovány o novinky. Intenzivně je využíváno možností internetu při doplňování multimediální knihovny hvězdárny, zejména v oblasti videa. Nově byla založena knihovna videa ve vysokém rozlišení (HD), které zvýší kvalitu programů hvězdárny.

4.4. metodika vůči subjektům s obdobnou náplní činností v regionu (muzea, památníky, místní knihovny)

Systematicky neuplatňujeme žádnou metodiku vůči jiným organizacím. To však neznamená, že nespolupracujeme například s knihovnami, kluby seniorů apod. Jde většinou o metodickou pomoc při zajištění a organizaci přednášek s astronomickou tematikou (včetně zajištění lektora).

4.5. Školení a kurzy

Naše pracoviště v roce 2008 žádné speciální kurzy či školení nepřipravovalo a neorganizovalo. Avšak v rámci projektu „**Astronomie pro všechny**“ zaznely pro pedagogy, pracovníky hvězdáren a muzeí nejrůznější přednášky na témata, se kterými se běžně nesetkávají a které rozšířily jejich vědomosti.

Pracovníci hvězdárny se pravidelně zúčastňují školení a odborných astronomických seminářů. Například Ladislav Šmelcer se ve dnech 30. 5. až 1. 6. 2008 zúčastnil mezinárodního semináře „**Stelárna astronómia**“. Seminář se konal na Chatě Levichovec v Bošáci, část Zemianske Podhradie

(Slovensko). Jiří Srba proslavil přednášku s názvem „**Tunguzká katastrofa – první varování**“ na akci s názvem **Dovolená s dalekohledem**, kterou pořádala Hvězdárna a planetárium hl. m. Prahy a Hvězdárna Rokycany koncem srpna 2008. Stejnou přednášku proslavil na setkání členů sekce **Zákrytové a Astrometrické v Rokycanech** v září 2008.

5. Kulturně – výchovná činnost

V roce 2008 byly realizovány akce jak pro jednotlivce, tak i podle požadavků jiných organizací (školy, zájmové skupiny, zájezdy apod.).

Celkem **492** akcí, uspořádaných Hvězdárnou Valašské Meziříčí, navštívilo **15 755** osob. Zde je třeba připomenout, že návštěvnost hvězdárny je zčásti ovlivnitelná pracovníky hvězdárny (příprava kvalitních pořadů, výběr zajímavých témat, propagace akcí apod.), avšak do značné míry záleží také na počasí a na výskytu nápadných a zajímavých úkazů na obloze (zatmění Měsíce a Slunce, přechody planet přes sluneční kotouč, mimořádná seskupení planet, viditelnost jasné komety atd.), které návštěvníky na hvězdárnu „přitáhnou“, dále na zajímavých astronomických objevech, propagovaných ve sdělovacích prostředcích apod.

Pokles návštěvnosti, který jsme zaznamenali v roce 2007, se v loňském roce částečně podařilo zastavit. Celková návštěvnost roku 2008 stoupla v porovnání s rokem předcházejícím o 2 878 osob.

V roce 2008 se podařilo zvýšit návštěvnost výstav o 2 226 osob v porovnání s rokem předcházejícím, což činí přibližně 77 % celkového nárůstu návštěvnosti hvězdárny v porovnání s rokem 2007. V této oblasti jsou stále ještě rezervy, neboť v letech 2004 až 2006 se návštěvnost pořádaných putovních výstav pohybovala kolem 9 000 návštěvníků.

Na základě matematicko-statistického modelu váhových časových řad vývoje návštěvnosti za posledních 9 let jsme předpokládali návštěvnost 19 106 osob (skutečnost 15 755 osob) a výši vybraného vstupného jsme plánovali na 99 300,- Kč (skutečnost 93 950,- Kč).

Proměnnou návštěvnost za uplynulých 10 let vystihuje následující tabulka:

Rok	Počet návštěvníků	Rok	Počet návštěvníků
1999	14 458	2004	22 138
2000	13 344	2005	22 877
2001	13 960	2006	21 046
2002	21 917	2007	12 877
2003	25 476	2008	15 755

5.1. expozice

V prostorné vstupní hale Hvězdárny Valašské Meziříčí je instalována rozsáhlá **obrazová výzdoba**, představující různá vesmírná tělesa, rakety, kosmické sondy a největší astronomické dalekohledy světa. Výzdoba je průběžně aktualizována. Ve vstupní hale jsou z období vzniku hvězdárny reliéfy významných astronomů, jejichž autorem je již zesnulý sochař Ambrož Špetík a vyobrazení souhvězdí severní oblohy na stropu haly od valašské malířky Marie Bognerové.

Ve vstupní hale si mohou návštěvníci prohlédnout model telekomunikační družice Iridium a zajímavou názornou pomůcku „pohled do nekonečna“. Při přednáškách lze využít rovněž názorný model stavby galaxie a přenosné modely planet.

Obrazová výzdoba je umístěna také v přednáškovém sále a v centrální kopuli hvězdárny, kde se konají večerní programy u dalekohledu. Po obvodu kopule je navíc vyobrazeno 13 zvířetníkových souhvězdí, v nichž jsou průběžně rozmísťovány fotografie Slunce a planet na magnetických fóliích v polohách, představujících skutečné polohy těles na obloze pro daný okamžik.

Před vchodem do hlavní budovy hvězdárny je umístěn panel, představující tzv. **analemu**. Jedná se o diagram, znázorňující různé výšky Slunce nad obzorem během roku a popisující fakt, že ne vždy je Slunce nejvýše nad obzorem přesně v poledne.

V areálu hvězdárny (na zahradě) byl pro demonstrační a výukové účely instalován model **místního poledníku**. Jeho účelem je vysvětlení souřadnicových systémů na Zemi a na obloze. Současně je na modelu znázorněna poloha význačných směrů na obloze – rotační osy, směru k nebeskému rovníku a nadhlavníku. Umožňuje demonstraci denního pohybu těles po nebeské sféře (zdánlivý pohyb způsobený rotací Země) a změny výšky Slunce nad obzorem v průběhu roku.

5.2. výstavy (vč. vernisáží)

Za účelem pořádání **pravidelných výstav** bylo již v roce 2002 zakoupeno 5 výstavních panelů o rozměrech zhruba 150 x 125 cm. Další sada byla zakoupena v roce 2005. Skladné a mobilní panely slouží především k pořádání putovních výstav. Po krátkém vystavení ve vstupní hale Hvězdárny Valašské Meziříčí byly výstavy postupně instalovány na základních a středních školách ve Valašském Meziříčí a blízkém okolí.

V roce 2008 byly připraveny dvě nové výstavy: První výstava s názvem „**Drtivé dopady** aneb **100 let od Tunguzské katastrofy**“ měla za cíl především upozornit na oblast astronomie, která se zabývá objevováním potenciálně nebezpečných vesmírných těles pro naši planetu a možností ohrožení naší civilizace z vesmíru.

Druhá výstava s názvem „**Evropská jižní observatoř – společná základna evropské astronomie**“ byla připravena jako součást programu „Noc plná experimentů“, realizovaného v průběhu tradiční „Evropské noci vědců“. Představuje jednu z největších observatoří světa k výzkumu vesmíru.

V roce 2008 byly realizovány následující putovní výstavy:

Název výstavy/návštěvníci	dospělí	mládež	celkem
Drtivé dopady - 100 let od Tunguzské katastrofy	134	1386	1520
Kosmický výzkum	118	585	703
Jeden den na oběžné dráze	139	1990	2129
Sputnikem to začalo *	65	1191	1256
Energie z biomasy	25	219	244
Celkem	481	5371	5852

* Výstava s názvem „**Sputnikem to začalo**“ byla od dubna do listopadu 2008 zapůjčena na Slovensko, na Kysuckou hvězdárnu v Kysuckom Novom Meste. Počet slovenských návštěvníků **není do statistiky návštěvnosti započítán**.

Přehled míst, kam byly výstavy zapůjčeny: Zubří, Valašské Meziříčí, Holešov, Bystřice pod Hostýnem, Kostelec u Holešova, Hulín, Kroměříž, Poličná, Rožnov pod Radhoštěm, Vsetín, Zašová, Valašská Bystřice, Vidče, Dolní Bečva.

Ve výstavní síni Ballnerovy hvězdárny z roku 1929 byla umístěna výstava s názvem „**Z historie astronomie na Valašsku**“. Její návštěvníci jsou započítáni mezi návštěvníky jiných akcí hvězdárny, jichž se zúčastnili.

5.3. přednášky a odborné výklady

Vedle pravidelných programů (přednášek pro veřejnost, astronomických pozorování, schůzek astronomických kroužků, seminářů, praktik atd.) hvězdárna zajišťovala akce podle požadavků jiných organizací, především škol. Z celkového počtu 492 uspořádaných akcí připadlo 94 na doplňkovou výuku pro školy včetně akcí mimo hvězdárnu (tj. 19,11 %), na celkovém počtu 15 755 návštěvníků se školy podílely 3 357 žáky (tj. 21,31 % všech návštěvníků).

Tabulka „**Porovnání vzdělávací činnosti v roce 2008 s roky předcházejícími**“ souhrnně ukazuje vývoj vzdělávací činnosti v roce 2008 prostřednictvím hlavních ukazatelů, které byly pro toto hodnocení vybrány. Výsledky roku 2008 jsou porovnány s lety předcházejícími. Celkový počet návštěvníků v porovnání s předcházejícím rokem vzrostl o 2 878 osob.

Porovnání vzdělávací činnosti v roce 2008 s roky předcházejícími:

Rok	2005	2006	2007	2008	% k roku 2005	% k roku 2006	% k roku 2007

Počet akcí	518,0	585,0	478,0	492,0	95,0	84,1	102,9
Počet vyučovacích hodin	1 094,0	1 164,0	967,0	954,0	87,2	82,0	98,7
Počet návštěvníků							
-dospělí	5 370,0	6 966,0	4 468,0	4 079,0	76,0	58,6	91,3
-mládež	17 507,0	14 080,0	8 409,0	11 676,0	66,7	82,9	138,9
-celkem	22 877,0	21 046,0	12 877,0	15 755,0	68,9	74,9	122,3
Průměrná délka akce (vyučovacích hodin)	2,1	2,0	2,0	2,0	95,2	100,0	100,0
Průměrná návštěvnost akce (osob)	44,2	36,0	26,9	32,0	72,4	88,9	119,0
Podíl mládeže z návštěvnosti	76,5	66,9	65,3	74,1	96,9	110,8	113,5

5.4. jiné programy, kulturní akce a programy pro školy

Jednotliví odborní pracovníci se podíleli na vzdělávací činnosti podle svých možností, schopností a zaměření. Podrobnější informace (počet odpřednášených hodin, splnění předpokládaných výkonů) jsou uvedeny v následující tabulce:

Plnění plánu vyučovacích hodin u jednotlivých pracovníků v roce 2008:

Lektor	Roční plán	Skutečnost	Plnění %
Libor Lenža	30	36	120
František Martinek	100	58	58
Externisté	150	222	144
Tomáš Pečiva	100	105	105
Ladislav Šmelcer	180	74	41
Radek Kraus	180	137	76
Jana Škrabalová	180	69	38
Jiří Srba	180	144	80
Tomáš Mohler	110	109	99
celkový součet	1230	954	

Stručné zhodnocení vzdělávací a přednáškové činnosti podle jednotlivých bodů „Plánu činnosti na rok 2008“

Přednášky pro veřejnost byly pořádány v přednáškovém sále Hvězdárny Valašské Meziříčí zpravidla ve středu uprostřed měsíce. Kromě toho byly realizovány mimořádné přednášky včetně přednášek externích odborníků. Jedná se většinou o nové přednášky na aktuální témata – výběr z přednášek:

Datum	Název přednášky	Počet osob	Přednášející
20. února	Jsou planety nebezpečné?	16	Srba
19. března	UFO	21	Šmelcer
26. března	Z Dillí do Himálaje	32	Škrabalová
12. května	Starověký Egypt	80	Bareš
21. května	Roboti na kolečkách	8	Martinek
18. června	Tunguzká katastrofa	26	Srba
26. září	Experimentárium I – Optika	74	Mohler
26. září	Experimentárium II – Elektromagnetismus	74	Mohler
09. října	Phoenix – výzkum Marsu	8	Martinek
19. listopadu	MESSENGER – posel k Merkuru	9	Srba

Kromě toho byly realizovány některé přednášky mimo areál hvězdárny, například pro Klub seniorů Vsetín. Přednášky jsme pořádali také na některých školách ve Valašském Meziříčí a okolí (Jablůnka, Bystřice pod Hostýnem, Hulín).

Astronomická pozorování pro veřejnost se konala pravidelně každý pracovní den večer (po setmění). Tyto programy jsou závislé na počasí – pozorovat lze pouze za jasné oblohy. V roce 2008 se uskutečnilo **91 pořadů** u dalekohledu, které navštívilo **940 osob** (448 dospělých a 492 mládeže). Pro porovnání: v roce 2007 to bylo 85 pořadů pro 809 návštěvníků (realizace večerních programů je závislá na počasí, počet návštěvníků rovněž na viditelnosti jasných a zajímavých objektů).

V únoru 2008 nastalo **úplné zatmění Měsíce**. Vzhledem k nepříznivému počasí nebylo možné úkaz pozorovat. Přesto se na Hvězdárnu Valašské Meziříčí dostavilo 5 zájemců, kteří se chtěli o zatmění alespoň něco dozvědět.

Podstatně úspěšnější jak co do počasí, tak i co do návštěvnosti bylo pozorování **částečného zatmění Slunce**, které nastalo 1. srpna 2008 kolem poledne. Pozorování úkazu přilákalo na Hvězdárnu Valašské Meziříčí celkem 150 zájemců.

Návštěvníci hvězdárny byli také upozorňováni na ojedinělé úkazy – zákryty planet Měsícem, což jsou jevy, které lze pozorovat i pouhým okem. Vzhledem ke krátkému trvání úkazu nelze v tomto případě organizovat pozorování pro veřejnost. Jednalo se o zákryt Marsu Měsícem dne 10. května 2008 a zákryt Venuše, který nastal 1. prosince 2008.

Doplňková výuka pro školy navazuje na školní látku a doplňuje ji v oblasti astronomie, kosmonautiky, meteorologie, geologie a dalších přírodních věd. Nabídka programů pro školy je k dispozici na našich internetových stránkách. S kladným ohlasem se setkala na školách naše nabídka prezentování výstav, propagujících úspěchy astronomie a kosmonautiky či významná výročí přímo v prostorách škol. V případě zájmu jsou výstavy doplněny přednáškami.

Mimořádně byla pro školy ve Valašském Meziříčí a okolí zorganizována přednáška s názvem „**50 let České egyptologie**“. Pět přednášek si vyslechlo 539 studentů a pedagogů. Přednášel prof. PhDr. Ladislav Bareš, CSc., ředitel Českého egyptologického ústavu.

V rámci doplňkové výuky bylo v kalendářním roce 2008 uspořádáno 94 přednášek pro 3 357 žáků a studentů (v tomto počtu nejsou zahrnuty výstavy) – včetně přednášek pro školy mimo areál hvězdárny.

Zhodnocení plnění „**Hlavních akcí Hvězdárny Valašské Meziříčí za rok 2008**“

21. února **Pozorování úplného zatmění Měsíce** (02:30 až 06:15 hodin SEČ) se vzhledem ke zcela zatažené obloze nekonalo. I přes nepříznivé počasí přišlo na hvězdárnu 5 osob.
- 28.-30. března „**Vítání jara**“ – víkendové setkání bývalých účastníků letního astronomického tábora, kterého se mohli zúčastnit i další zájemci o astronomii, astronomická pozorování, soutěže apod. Program navazoval na předchozí ročníky astronomického tábora, astronomického loučení s prázdninami apod. Účast: 8 studentů.
- 16.-18. června Česká astronomická společnost jako pořadatel **astronomické olympiády** si vybrala prostory Hvězdárny Valašské Meziříčí k uskutečnění soustředění, konzultací, přednášek a zkušebních testů pro účastníky olympiády z České republiky. Jednalo se o výběrové soustředění – nejlepší řešitelé olympiády se zúčastnili ve dnech 13. až 21. 10. 2008 mezinárodního kola astronomické olympiády, které se konalo v italském Terstu. Výběrového soustředění se na Hvězdárně Valašské Meziříčí zúčastnilo 13 studentů. Do Terstu se vydalo 6 nejlepších účastníků soustředění.
- I. pololetí V období 1. 1. až 30. 6. 2008 byl realizován projekt „**Astronomie pro všechny**“.
Tento komplementární projekt k předchozím aktivitám otevřel nové možnosti spolupráce hvězdáren jako kulturně-vzdělávacích institucí s jinými podobnými zařízeními, ovšem s jiným odborným zaměřením (např. s muzei, knihovnami apod.). Projekt navazuje na předchozí úspěšně realizované projekty „Poznávání bez hranic“ a „Přes hvězdy ke spolupráci a poznání“.
V rámci projektu bylo realizováno 5 workshopů:
28.-29. 3. 2008	Antické dědictví	účast: 39 osob
24.-26. 4. 2008	Jak na noční oblohu?	účast: 18 osob

16.-17. 5. 2008	Astronomie netradičně ve škole	účast: 31 osob
30.-31. 5. 2008	Co nás spojuje?	účast: 19 osob
18.-19. 6. 2008	Hledání návštěvníků a služby 21. století	účast: 8 osob

Projekt byl spolufinancován Evropskou unií. K jeho realizaci bylo využito prostředků fondu mikroprojektů, spravovaného regionem Bílé Karpaty. Partnerskou organizací za slovenskou stranu byla Kysucká hvězdáreň v Kysuckom Novom Meste.

13. až 22. července – **Letní astronomický tábor**, určený zájemcům o astronomii ve věku od 11 do 18 let. O tábor byl opět značný zájem. Vzhledem k možnostem ubytování bylo přijato 17 žáků a studentů z celé České republiky. Převážná část pobytu byla věnována astronomickým přednáškám, praktikům a pozorováním, ve zbývajícím čase se účastníci tábora věnovali turistice, sportovním hrám a poznávání kulturních zajímavostí Valašska.
1. srpna **Pozorování částečného zatmění Slunce** (09:30 až 12:30 hodin SELČ – určeno široké veřejnosti). Pozorování dalekohledy hvězdárny doplněno počítačovou prezentací o zatměních a sledováním přenosu z úplného zatmění Slunce v Číně (přes internet). Účast: 150 osob.
- 16./17. srpna **Pozorování částečného zatmění Měsíce** (21:30 až 01:00 hodin SELČ) se vzhledem ke zcela zatažené obloze nekonalo.
20. září **Podzimní putování Valašskem** bylo uspořádáno ve spolupráci s KČT Valašské Meziříčí a s Valašskou astronomickou společností. Start i cíl jednotlivých turistických tras byl na hvězdárně. V cíli čekal na účastníky program v přednáškovém sále a pozorování Slunce dalekohledem. Pro všechny účastníky byl připraven jednoduchý astronomický test. Vzhledem k tomu, že v době konání akce přšelo (deštivé počasí panovalo celý týden před touto akcí), přišli na start pouze 4 osoby. Jedná se o akci, která je na meteorologických podmínkách velmi závislá – například v roce 2003 se „Putování“ zúčastnilo 181 osob.
26. září **Evropská Noc vědců** (European Researchers Night) – Evropská komise vyhlásila čtvrtý ročník akce, která je součástí 7. rámcového programu EU. Hvězdárna Valašské Meziříčí připravila program s názvem „**Noc plná experimentů**“. V prostorách hlavní budovy proběhla neformální vernisáž nové výstavy s názvem „**Evropská jižní observatoř – společná základna evropské astronomie**“. V rekonstruovaném objektu Ballnerovy hvězdárny z roku 1929 si návštěvníci kromě stálé expozice mohli prohlédnout výstavu věnovanou základům pozorovatelské astronomie. Hlavním lákadlem pro návštěvníky však byl více než tříhodinový program zajímavých experimentů v přednáškovém sále hvězdárny, který připravil PhDr. Tomáš Mohler se svými asistenty. Prostřednictvím názorných experimentů se na 60 diváků ve věkovém rozmezí od 6 do 60 let mohlo seznámit se základy moderní optiky a elektromagnetismu.
- V hlavní **kopuli hvězdárny** bylo pro návštěvníky připraveno pozorování planety Jupiter, hvězd, dvojhvězd, hvězdokup a dalších zajímavých objektů. Na zahradě hvězdárny se pak bylo možné pokochat pohledem na oblohu neozbrojeným okem a seznámit se se základy orientace na obloze.
- Návštěvníci také mohli navštívit jen zřídka přístupnou **budovu odborného pracoviště**, kde se koná v denních hodinách pozorování Slunce a v noci jsou monitorovány proměnné hvězdy. Návštěvníci se tak mohli seznámit s dlouhodobými odbornými programy, kterých se zaměstnanci hvězdárny účastní a na kterých spolupracují s opravdovými vědci, kterým byl tento večer především věnován.
4. až 10. října **Světový kosmický týden** (World Space Week) – v rámci programu byly realizovány dvě přednášky: **Neznámá Sluneční soustava** a **Phoenix – výzkum Marsu pokračuje**.
17. až 19. října **Planeta Země dnes a zítra** – mezinárodní seminář, určený laické i odborné veřejnosti, zaměřený na současný stav našich znalostí o Zemi, pořádaný v rámci Mezinárodního roku planety Země. K této výjimečné iniciativě se Hvězdárna Valašské Meziříčí, p. o. připojila ve spolupráci s Geofyzikálním ústavem AV ČR, v.v.i. a Českou astronomickou společností. Podporu poskytla také společnost CS CABOT, spol. s r. o. Valašské Meziříčí. Akce se zúčastnilo 52 osob.

14. až 17. listopadu – **40. konference o výzkumu proměnných hvězd**. Akce byla pořádána ve spolupráci se **Sekcí pozorovatelů proměnných hvězd (SPPH) České astronomické společnosti (ČAS)**. Zúčastnili se jí zájemci nejen z řad českých, slovenských a polských amatérských pozorovatelů, ale i profesionálních vědeckých pracovníků, podílejících se na výzkumu v této oblasti. Kromě tradičního semináře se uskutečnila také plenární schůze sekce a program byl doplněn dvěma slavnostními akty: udělením „**Kopalovy přednášky**“ ČAS a předáním ceny J. Šilhána „**Proměňář roku 2008**“. Účast 39 osob.
28. až 30. listopadu – **Kosmonautika a raketová technika** – tradiční seminář, pořádaný již téměř 40 let (jediná obdobná akce v České republice). Víkendové akce se zúčastnilo 54 posluchačů z řad široké veřejnosti (z České republiky, Slovenska a Polska). Přednášeli externí odborníci.

5.5. zájmové aktivity (kluby apod.)

Česká astronomická společnost vyhlásila v roce 2008 další ročník **Astronomické olympiády** – Hvězdárna Valašské Meziříčí zajišťovala propagaci akce na školách a konzultace pro účastníky také při návštěvě studentů na hvězdárně, rovněž prostřednictvím elektronické pošty.

Valašská astronomická společnost (VAS) je občanským sdružením, které sdružuje zájemce především o astronomii a kosmonautiku. Vydává členský Zpravodaj, určený primárně členům Valašské astronomické společnosti. V květnu 2008 byl vydán Zpravodaj č. 10. Valašská astronomická společnost, o. s. při Hvězdárně Valašské Meziříčí vydala v roce 2008 čtyři čísla elektronického internetového zpravodaje s názvem „**GLIESE**“, který se věnuje především problematice objevování planet mimo naši Sluneční soustavu. Do zpravodaje přispívají svými články rovněž pracovníci Hvězdárny Valašské Meziříčí.

Každoročně Hvězdárna Valašské Meziříčí organizuje pro žáky a studenty **astronomické kroužky**. V prvním pololetí 2008 pracovaly na hvězdárně dva kroužky (pro začátečníky a pro pokročilé). Astronomické kroužky jsou zřizovány jako zdroj možných budoucích spolupracovníků a především jako možnost využití volného času mládeže různých věkových kategorií. Astronomické kroužky pracují v průběhu školního roku, tj. od září do června.

Od ledna do června 2008 pokračovaly ve své činnosti AK 2007/08:

astronomický kroužek základních škol pro začátečníky (3 členové)

astronomický kroužek pro pokročilé (3 členové)

V září 2008 zahájily svou činnost AK 2008/09:

astronomický kroužek základních škol pro začátečníky (4 členové)

astronomický kroužek pro pokročilé a dospělé (3 členové)

5.6. spolupráce se zahraničím

V programu **pozorování proměnných hvězd** spolupracujeme se zahraničními kolegy. Podílíme se na pozorovacím programu vybraných zákrytových proměnných hvězd čínských astronomů (Qian S.). Spolupráce s americkou asociací pozorovatelů proměnných hvězd (AAVSO) na krátkodobých kampaních, kdy se pozoruje určitý objekt multispektrálně (rentgenové, infračervené družice, pozemní pozorování v optickém a radiovém oboru (A. Henden).

5.7. spolupráce s jinými kraji

Spolupráce s jinými kraji koresponduje s intenzitou spolupráce s obdobnými institucemi z jiných krajů. Z těch nejbližších spolupracujeme především:

- Kysucká hvězdárna v Kysuckom Novom Meste (Žilinský kraj)
- Hornonitrianská hvězdárna v Partyzánskem (Trenčianský kraj)

Samozřejmě v menší míře spolupracujeme i s celou řadou dalších hvězdáren, jejichž zřizovatelem jsou krajské úřady.

Pracovníci krajského úřadu Kraje Vysočina konzultovali s námi záměr vybudování vzdělávacího centra s hvězdárnou.

5.8. spolupráce mezi sebou navzájem

Z hlediska spolupráce mezi kulturními organizacemi ZK se užší spolupráce začíná rozvíjet v oblastech, které jsou navázány na přípravu projektů a společných výstupů. Jedná se především o regionálně blízké Muzeum regionu Valašsko (především hvězdárna).

V roce 2008 jsme ve spolupráci s ostatními p. o. odboru kultury připravili a podali žádost na projekt s názvem „Mladí ve výzkumu a vývoji“.

5.9. důraz na specializaci

Naše instituce se chce profilovat jako odborné, vzdělávací a kulturně-výchovné centrum v oblasti přírodních věd, techniky a technologií. **V oblasti odborné** se specializujeme na tři oblasti astronomie, a to: projevy aktivity ve sluneční atmosféře, fotometrii proměnných hvězd a meziplanetární hmota (včetně zákrytů hvězd planetkami).

V oblasti vzdělávací se soustřeďujeme na pořádání specializovaných seminářů a konferencí. V oblasti vzdělávací práce pak na školní mládež.

6. Rozvojové aktivity

6.1. zapojení do evropských (nejen strukturálních EU) fondů

V uplynulém roce byly po doplnění předložených závěrečných dokumentů uhrazeny adekvátní části nákladů realizovaných projektů. Jednalo se o projekty „**Pod společnou oblohou**“ (190 524 Kč) realizovaný v předchozím roce a „**Astronomie pro všechny**“ (210 579 Kč) realizovaný v roce 2008.

Připravovali jsme i další projekty, které budou předloženy v roce 2008 nebo v následujících letech.

6.2. dotace jiných subjektů (např. ministerstva)

V roce 2008 jsme od žádných dalších subjektů dotaci nežádali, neboť pro naši specifickou činnost nejsou vyhlášeny programy podpory. Příspěvky na akce či činnost jsme získali formou fakturace za služby nebo finančního daru.

6.3. finanční pomoc sponzorů

V roce 2008 se nám podařilo úspěšně oslovit několik sponzorů či spolupracujících organizací s finanční spoluúčastí.

Pro realizaci významných akcí se nám podařilo zajistit tyto sponzory či partnery:

- sponzorské dary – CS CABOT, spol. s r. o. na realizaci mezinárodního semináře Planeta Země – dnes a zítra – firma věnovala 15 000 Kč
- Česká astronomická společnost poskytla příspěvek ve výši 5 000 Kč na realizaci mezinárodního semináře Planeta Země – dnes a zítra
- Česká astronomická společnost poskytla zprostředkovaný příspěvek od EU na realizaci aktivit v rámci akce Noc vědců ve výši 37 000 Kč.
- Česká astronomická společnost za překlady TZ ESO – 9 200 Kč.
- finanční dar od DEZA, a. s. ve výši 15 000 Kč na nákup pomůcek pro realizaci speciálních programů pro školy (výuka přírodovědných předmětů)
- finanční dar – nákup knih do odborné knihovny – JUDr. Miroslava Hořínková – 2 000 Kč

Jedna žádost na finanční podporu byla zamítnuta z důvodů změny darovací politiky firmy.

Společnost NWT Computer, s r. o. sponzorovala vydávání měsíčního programového letáčku hvězdárny, sylabů, plakátů a dalších materiálů.

Celkem jsme v roce 2008 získali v podobě sponzorských darů 32 000 Kč, v podobě fakturace za poskytnuté služby 51 200 Kč plus materiální pomoc či služby.

6.4. příprava projektů

V roce 2008 pokračovala příprava těchto projektů:

- **Astronomické cestování** – připravován pro Fond mikroprojektů programu Přeshraniční spolupráce SR-ČT 2007-2013; plánovaný rozpočet 576 tisíc Kč; projekt je kompletně připraven včetně rozpočtu, je předložen ŘDP k finančnímu a věcnému posouzení a schválení Radou ZK; čeká se na výzvu, která je již o několik měsíců zpožděna
- **Výstavou ke spolupráci a poznání** – připravován pro Fond mikroprojektů programu Přeshraniční spolupráce SR-ČT 2007-2013; plánovaný rozpočet 545 tisíc Kč; projekt je kompletně připraven včetně rozpočtu, je předložen ŘDP k finančnímu a věcnému posouzení a schválení Radou ZK; čeká se na výzvu, která je již o několik měsíců zpožděna
- **Obloha na dlani** – projekt je připravován, hlavním partnerem je Hvězdárna v Partizánském; Hvězdárna VM vystupuje v projektu jako hlavní přeshraniční partner, nicméně projekt obsahově i formálně připravuje; projektový záměr je již schválen Radou i Zastupitelstvem ZK; plánovaný rozpočet naší části činí 1 424 tisíc Kč; v rámci projektu jsou pořizovány i investice do přístrojů a zařízení
- **Brána do vesmíru** – projekt je připravován ve spolupráci s Kysuckou hvězdárnou v Kysuckom Novom Meste; jde o převážně investiční projekt v rozsahu cca 4 000 tisíc Kč; přípravě projektu brání nevyjasněné problémy s pozemkem na straně partnera a některé další organizační záležitosti; možné řešení v současné době hledají odbory kultury obou samosprávných celků; i my hledáme alternativní možnosti řešení (problémy s přijatelnými partnery s podobnými záměry)

V roce 2008 byly podány tyto projekty:

- **Mládí ve výzkumu a vývoji** – předloženo do Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, do prioritní osy 7.2 Terciální vzdělávání, výzkum a vývoj, do oblasti podpory 7.2.3 Lidské zdroje ve výzkumu a vývoji; cílem projektu je systematická práce se studenty a žáky v oblasti výzkumu a vývoje; má probudit zájem mládeže o tvůrčí výzkumnou práci a o praktické inovace. Na projektu by mělo spolupracovat šest institucí z oblasti kultury ZK. Celkový rozpočet projektu činí 19 934 tisíc Kč.

6.5. plán rozvoje (investiční akce, neinvestiční akce)

Plán rozvoje je silně navázán na podané či připravované projektové záměry, které je možné shrnout do dvou základních směrů:

- rozvoj přístrojového vybavení – především zajištění moderní pozorovací techniky (dalekohledů s montáží, elektronických detektorů, případně přenosných dalekohledů) – je řešeno v rámci rozvojových projektů spolufinancovaných EU; další oblastí je rozvoj areálu ve smyslu vybudování naučných a populárně-osvětových modelů a pomůcek pro návštěvníky
- údržba a rozvoj stavebních částí – z části je také navázána na připravované projekty, ale některé záměry nelze z důvodů jejich povahy do programů EU předložit a je nutno je řešit zcela samostatně (jde především o opravu střechy nad přednáškovým sálem hlavní budovy, následně opravy: výměnu prosklených ploch v hlavní budově, zateplení nástavby přednáškového sálu a další)

Jsou připravovány také rozvojové aktivity směřované na zlepšení marketingových aktivit (v rámci projektů Přeshraniční spolupráce SR-ČR).

6.6. plán rozvoje organizace (kulturně – výchovné činnosti)

Rozvoj kulturně-výchovné činnosti naší organizace směřujeme na zvyšování kvality a rozsahu poskytovaných vzdělávacích a výchovných služeb všem kategoriím návštěvníků, především však

školní mládeži. I tato oblast rozvoje je do značné míry vázána na projektové záměry, které řeší zajištění úhrady nákladů, které jsou pro rozvoj daným směrem nezbytné.

V současné době **směřujeme rozvoj těmito směry:**

- **rozšíření naučných výstav pro školy** – připravujeme projekt na podporu přípravy těchto výstav v rámci přeshraniční spolupráce s cílem rozšířit počet škol, které mohou o výstavu požádat
- podchycení, rozvoj zájmu a motivace v **oblasti výzkumu a inovací** mezi mladými lidmi především Zlínského kraje
- nové **přednášky a akce pro školy** – nové z hlediska obsahu, formy i rozsahu
- nový druh vzdělávacích pořadů především pro mládež s pracovním názvem „**Laboratoř vědomostí**“ (navazuje na pilotní program Fyzika experimentem), určené pro základní a střední školy; akce je zcela podřízena experimentu, ukázkám a pokusům

Naší **velkou vizí je realizace a efektivní využití areálu vzdělávacího vědecko-technického parku** v rámci areálu, který dnes máme k dispozici.

Provozní část

7. Řídící a kontrolní činnost

Řídící a kontrolní činnost byla prováděna operativně v návaznosti na aktuální potřeby organizace. **Operativní porady** se konaly pravidelně každé pondělí, kdy byly rozdělovány aktuální úkoly a dohodnuto zajištění připravovaných akcí. Z těchto porad byly pořizovány zápisy.

Z poradních orgánů ředitele pracuje v organizaci **Rada Hvězdárny Valašské Meziříčí**, která se sešla i v roce 2008 a projednala aktuální závažnější otázky a problémy organizace. Mezi hlavními projednávanými otázkami byly:

- granty, projekty - zhodnocení stávajícího stavu a výhled;
- investiční akce a plán oprav a údržby na rok 2008;
- zvažované personální změny v organizaci.

Operativní řízení projektu „**Astronomie pro všechny**“ bylo delegováno na manažera projektu R. Krause.

V rámci kontrolní činnosti fungoval vnitřní kontrolní systém, který pracuje dle vnitřní směrnice a je zaměřen na předběžnou, průběžnou i následnou kontrolu hospodaření (především kontrola účelnosti a oprávněnosti vynaložených prostředků, kontrola dokladů apod.).

8. Provoz a údržba

8.1. Provoz a údržba (včetně stavební)

V roce 2008 jsme realizovali rozsahem větší opravy, na které jsme museli předem zajistit dodavatelské kapacity.

Z větších oprav jsme realizovali:

- údržbu střechy provozně-technického objektu – očištění plechové krytiny a dvojitý nátěr speciální barvou (ta byla zakoupena v roce předchozím z daru) – dodavatelsky
- opravu podezdívky oplocení areálu ze strany ulice Na Vyhlídce (severní část areálu) včetně náročnějších oprav ocelových součástí oplocení (plotových dílců) a jejich nátěrů – oprava podezdívky dodavatelsky, zbytek vlastními silami
- celkovou výměnu silně poškozené podlahy v jedné z částí ubytovny – odstranění shnilých dřevěných částí a vybudování nové pevné dřevěné podlahy včetně ochranných nátěrů (dle původní úvahy jsme použili finančně méně náročnou technologii opravy oproti plánu) – dodavatelsky

- z důvodů závažnější poruchy a nemožnosti dalšího rozvoje systému EZS byla koncem roku realizována výměna ústředny systému EZS, klávesnic v obou objektech a poškozených čidel. Systém byl přeprogramován, ústředna naprogramována dle svých nových možností

V roce 2008 jsme dále vlastními silami prováděli průběžnou a běžnou údržbu strojů a speciálních zařízení.

V závěru roku byla dodavatelským způsobem provedena nutná výměna nevyhovujících osvětlovacích těles v kopuli jižní budovy, včetně drobných oprav a výměny kabelů v instalaci.

Podávalo se nám zajistit specializovanou opravu více jak 50 let starého fotoaparátu Praktina IIA, používaného na snímání protuberancí.

Po celý rok byl vlastními silami udržován celý parkový areál. Byla prováděna i běžná sezónní údržba zahradní techniky.

Z drobné techniky a vybavení byly v roce 2008 pořízeny dva mobilní telefony jako náhrada za velmi špatně funkční staré přístroje. V závěru roku jsme byli nuceni zakoupit nový vysavač.

8.2. Zabezpečovací systémy

Elektronický zabezpečovací systém (EZS) je nainstalován od roku 1995 a prochází pravidelnými revizemi (poslední v říjnu 2008). V roce 2008 došlo k poruše (v předchozích letech jsme již upozorňovali na skutečnost, že systém je na hranici svých technických možností) v jedné ze sekcí, což jsme po dohodě s realizační firmou řešili výměnou ústředny, obslužných klávesnic a poškozených čidel. Nová ústředna umožňuje podstatně lepší správu systému i snazší obsluhu. Navíc umožňuje lepší přehled o dění z pohledu pultu centrální ochrany.

V dalších letech bude nutné čidla systému vyměnit za čidla moderní (plně adresná).

V současné době jsou systémem EZS chráněny tři budovy v areálu.

8.3. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci

Plnění podle stanovených plánů a harmonogramu:

- od roku 1997 zabezpečuje činnost BOZP a PO externí pracovník na základě smlouvy;
- externí pracovník provádí mj. pravidelné kontroly pracovišť a objektů hvězdárny z hlediska dodržování podmínek stanovených předpisy BOZP a PO – o kontrolách provádí zápisy;
- v březnu byla provedena revize přenosných elektrických spotřebičů;
- v červnu bylo provedeno školení zaměstnanců v oblasti BOZP a PO;
- v červnu bylo provedeno školení řidičů referentských vozidel;
- v únoru provedeno školení vedoucích pracovníků v oblasti BOZP a PO;
- v říjnu provedena revize EZS – elektrické zabezpečovací signalizace;
- v květnu provedena revize elektrických rozvodů Ballnerovy hvězdárny z roku 1929 (kulturní památka);
- v únoru a říjnu provedeno vstupní školení BOZP a PO nových pracovníků hvězdárny;
- v průběhu roku absolvovali 2 noví pracovníci hvězdárny vstupní prohlídku u závodního lékaře.

8.4. PO

Plnění podle stanovených plánů a harmonogramu:

- od roku 1997 zabezpečuje činnost BOZP a PO externí pracovník na základě smlouvy;
- externí pracovník provádí mj. pravidelné kontroly pracovišť a objektů hvězdárny z hlediska dodržování podmínek stanovených předpisy BOZP a PO – o kontrolách provádí zápisy;
- v prosinci byla provedena revize komínů plynofikované kotelny;
- v červnu bylo provedeno školení zaměstnanců zařazených do preventivních požárních hlídek.

8.5. CO

Prostředky CO jsou skladovány ve vyhovujících podmínkách.

8.6. Ochrana životního prostředí

Vzhledem k povaze činnosti a poslání organizace považujeme ochranu životního prostředí za jeden z prioritních cílů.

V našem případě jde především o energeticky úsporné chování a řadu informačních a vzdělávacích akcí s touto tematikou, i zmínkami prakticky ve většině standardních programů.

Druhou velice důležitou oblastí je **odpadové hospodářství**. Běžný odpad je tříděn na základě pravidel recyklace a odvážen do sběrného dvora. Nebezpečný a průmyslový odpad je likvidován v souladu s předpisy a platnými normami. Odpady (baterie, barvy, chemikálie z laboratoře, elektroodpad apod.) jsou odváženy specializovaným firmám k likvidaci nebo jsou předávány ve sběrném dvoře Technických služeb.

9. Výpočetní technika

9.1. Počítačové sítě (instalace, údržba, rozvoj)

V roce 2008 jsme realizovali tyto nezbytně nutné nákupy:

- výkonný multimediální notebook pro přednáškový sál (multimediální prezentace a pořady pro školy) – náhrada za silně poškozený starší model
- 3 nové pevné PC (včetně OS) pro správu organizace (účetní, asistentka ředitele) a odborného pracovníka včetně LCD monitoru – náhrada více jak 7 let starých PC
- 2 LCD monitory jako náhrada za nefunkční klasické CRT monitory
- velmi významným posunem bylo nezbytné zajištění bezpečnosti síťové komunikace mezi interní sítí a internetem. Toho bylo dosaženo nasazením speciálních hardwarových i softwarových komponent (hardwarové řešení InstaGate a software E-soft a Kerio) v celkové ceně 55 000 Kč včetně jednorozčného zajištění upgradu bezpečnostního softwaru.
- hlavní budova (přístupná veřejnosti) byla dovybavena veřejným přístupovým bodem na internet – tzv. hotspotem. Jedná se o technologii wifi pro bezdrátové připojení. Systém je navržen a nastaven pro dvě nezávislé sítě. Jedna z nich je interní, přístupná pouze zaměstnancům, druhá je veřejná s omezenou platností přístupového hesla.

V průběhu roku byla **prováděna běžná údržba** výpočetní techniky (hardware) i údržba softwarového vybavení převážně vlastními silami (částečně i dodavatelsky).

9.2. Internet, www stránky, využívání e-mailu

V květnu 2008 jsme ve spolupráci se společností WebConsult.cz spustili novou verzi webových stránek Hvězdárny Valašské Meziříčí. Díky vyšší technické úrovni stránek a hlavně díky kvalitnímu obsahu, který připravují odborní pracovníci hvězdárny, se zvýšilo hodnocení **Google PageRank na hodnotu 6**. PageRank udává míru důležitosti a kvality obsahu daných stránek. Proto nás toto ohodnocení velice těší. Kvalita webových stránek je jedním z důvodů jejich vysoké návštěvnosti. Více o Google PageRank si můžete přečíst například na stránkách <http://pagerank.yuhu.cz/>.

Všichni pracovníci (s výjimkou mechanika) využívají e-mailovou poštu a komunikaci nejen vně organizace, ale i v rámci interní komunikace.

B. Část tabulková

Tab. č. 1	Závazně stanovené ukazatele pro rok 2008
Tab. č. 2	Přehled plnění rozpočtu nákladů a výnosů (Finanční rozvaha) v tis. Kč
Tab. č. 3	Vyhodnocení doplňkové činnosti podle jednotlivých činností
Tab. č. 4	Objem mzdových nákladů a jednotlivých složek platu
Tab. č. 5	Stav zaměstnanců a průměrná mzda dle kategorií
Tab. č. 6	Přehled oprav a údržby
Tab. č. 7	Přehled o tvorbě a užití investičního fondu k 31. 12. 2008
Tab. č. 8	Příloha k tvorbě a užití investičního fondu k 31. 12. 2008
Tab. č. 9	Přehled o tvorbě a užití rezervního fondu k 31. 12. 2008
Tab. č.10	Přehled o tvorbě a užití FKSP k 31. 12. 2008
Tab. č.11	Přehled o tvorbě a užití fondu odměn k 31. 12. 2008
Tab. č.12	Finanční fondy a stav bankovních účtů
Tab. č.13	Přehled pohledávek organizace ke dni 31. 12. 2008
Tab. č.14	Přehled závazků k organizace ke dni 31. 12. 2008
Tab. č.15	Vyhodnocení hospodářského výsledku a návrh přidělu do fondů
Tab. č.16	Přehled projektů PO
Tab. č.17	Přehled investičních akcí PO
Tab. č.18	Přehled o pohybu dlouhodobého majetku a přehled o množství nemovitého majetku PO
Tab. č.19	Přehled o příjmech z pronájmů a přehled o výdajích na nájmy PO
Tab. č.20	Přehled o provedených kontrolách v PO v roce 2008
Tab. č.21	Tabulky odboru kultury

**C. Výkazy k řádné účetní závěrce – Výkaz zisku a ztráty,
Rozvaha, Příloha účetní závěrky v Kč**